

СРБИЈА

SERBIA
VOICE OF SERBIAN FIGHTERS FOR FREEDOM

ГЛАС СРПСКИХ БОРАЦА

Лист »СРБИЈА« званично је орган Покрета српских четника Равне Горе у слободном свету. Засад излази једном месечно. Голишња претплата 15 долара. Претплате, прилоге, дописе и огласе за лист слати на адресу листа

Published monthly
Subscription for Canada and other countries
\$ 15 per year.

Second Class Mail
Registration number 5922

Post Office Fruitland,
Ontario — Canada

Адреса листа:
Serbian Chetniks Newspaper

"SERBIA"

P. O. Box 70

Fruitland, Ontario — LOR 1LO

ГОДИНА XXIII — БРОЈ 229

МАЈ 1983

FRUITLAND - ONT. - CANADA

MAY 1983

YEAR XXIII — № 229

НАШ КОНГРЕС У АУСТРАЛИЈИ

Председник нашег Покрета, брат Војвода Момчило, боравио је у Аустралији од 15 фебруара — до 1 априла ове године. Ишао је тамо по послевима нашег Покрета, сусрео се са многим браћом саборцима и сестрама Српкињама, учествовао на многим зборовима и прославама, био и на освећењу двају наших нових храмова као говорник и почасни гост, одржао конгрес нашег Покрета и у том времену основана је омладинска фолклорна група нашег Покрета којој је Војвода дао име »СРБИЈА«; основан је и још један нови Одбор нашег Покрета у предграђу града Сиднеја — Мона Вале, под председништвом брата Петра Мркића, ојачан је и рад Кола сестара.

Војвода је посветио нарочиту пажњу подизању величанственог Дома нашег Покрета у Бониригу, предграђу Сиднеја. На том Дому завршени су сви спољни радови и сад се дом изграђује изнутра. Сматра се да ће све приземне просторије бити готове до следећег Божића, кад треба да се Дом освети и пусти на употребу за потребе Покрета и као зборно место и национално огњиште свих Срба у Аустралији, због чега ће носити и име Српски Национални Центар у Аустралији, а сама зграда Дома биће виљан споменик бесмртном ђенералу Дражи — што ће бити и посебно урезано на мраморној плочи изнад главног улаза у Дом.

У следећем броју нашег листа донећемо опширан извештај о боравку и раду брата Војводе у Аустралији, а сад доносимо извештај и Резолуцију са конгреса. Напомињемо да су Војводини говори које је одржао на освећењу у храмовима, изазвали велике протесте комуниста у Југославији који су те говоре оценили као »злоупотребу цркве у политичке сврхе« — што је њихова позната крилатица у борби против цркве. Комунистички стрвинари у Југославији мисле да и Србима у слободном свету могу да наређују шта ће говорити или да могу да ограниче и спрече верске и националне свечаности српске цркве и српских бораца за слободу. У десетаку дневних и недељних листова напали су брата Војводу, али су и у тим нападима казали да је он на поменути свечаностима »поздрављен као херој и понос српског народа«. Зна се да је на два поменута освећења храмова било, по прорачуну стручњака и гласу штампе у Аустралији, преко дванаест хиљада Срба и

Српкиња. Они су Војводине говоре радосно слушали и често пута прекидали аплаузом и поклицима у знак одобравања. То је управо што је и заболело комунистичке тиране у Југославији. По овом питању писаћемо у следећем броју нашег листа.

РАД НАШЕГ КОНГРЕСА

Конгрес нашег Покрета у Аустралији одржан је 5 марта у средњој дворани нашег Дома који је још недовршен, али је под кровом са свим прозорима и вратима на спољним зидовима. Кажемо средњој дворани јер их има више на приземном и горњем спрату, а у главној, свечаној дворани може, у приземљу и на луксузним галеријама, да седи хиљаду и двеста народа.

Конгрес је почео са радом у десет сати пре подне. Конгрес је отворио и поздравио делегате, госте и Војводу, председник брата Божо Драгишић. Са једним минутом ћутања одана је посмртна пошта ђенералу Дражи и свим српским борцима палим у борби за Крст и Слободу Српства. Одмах у почетку, прочитао је Оченаш брат Никола Мирић, један од најстаријих српских четничких првака у Аустралији, од свих цењен и поштован. Потом је изабран Одбор за преглед пуномоћја делегата и Председништво конгреса. У Председништво конгреса изабрани су: Драган Тошић председник, Урош Петровић и Ђурица Трифуновић подпредседници, Дуле Рсовац и Коста Недељковић секретари, а оверачи Записника, браћа Ђука Радан и Обрад Поповић. Изабран је Одбор за поздраве и Резолуцију у чијем је саставу био и брат Војвода Момчило.

У име Председништва конгреса делегате је поздравио брат Д. Тошић и захвалио им се на указаном поверењу за вођење конгреса. Онда се прешло на дневни ред рада који је био усвојен. Први је поднео свој извештај брат Војвода Момчило. Он је у том извештају обухватио стање у Покрету, основне смернице рада, став по питањима цркве и националне борбе, односе са другим српским националним организацијама, стање у поробљеној Отаџбини у којој комунистички крвници затиру траг Српству по утврђеном плану комунистичке Партије — по којем теку прогони и насиље над Србима на Косову, прогони који се по том плану и даље настављају и неће престати све док се Српство не тргне и на устанак дигне.

Војводин извештај пажљиво је саслушан, примљен и аплаузом поздрављен. После тога, поднео је свој извештај брат Божо Драгишић, председник Главне Управе. Из тог се извештаја види ојачано бројно стање чланства са новим и највећим Одбором нашег Покрета у граду Аделаиде, где је он одлазио и настојао на организовању Одбора и приливу чланства у Покрет. Потом је нагласио посебну бригу о организовању омладине, вредном раду Кола сестара и неизмерним жртвама и раду на подизању Дома нашег Покрета — највећег српског националног огњишта међу Србима у слободном свету. Изразио је захвалност свима који се трудише и жртвоваше око подизања Дома, који радише бесплатно, који дадоше позајмице и прилоге за Дом и који се трудише да се наш Покрет у Аустралији ојача бројно и морално да би што одлучније и успешније стајали на бранику Српства и Православља.

Конгрес је одао захвалност брату Божу за пожртвован рад у вођењу послова нашег Покрета. И не само њему, него и његовој супрузи Милки, која се са другим сестрама тако много залагала, трудила и радила на пословима подизања нашег Дома, нарочито на припремама јела и пића за људе који су ту добровољно радили и са песмом сваки посао завршавали.

Божин је извештај примљен и поздрављен, а онда је поднео извештај секретар Главне Управе, брат Дуле Рсовац. Из извештаја се види бројно стање чланства и Одбора у Покрету, рад Кола сестара и омладине и велики број седница и састанака одржаних у вези радова око подизања Дома и питања која су заседала у живот и рад Покрета. И овај је извештај

ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ! — ВАИСТИНУ ВАСКРЕСЕ!

(Еванђеље по Матеју, глава 28. ст. 1—20)

А после суботе, у свануће првога дана недеље, дођоше Марија Магдалина и друга Марија да погледају гроб. И гле, земљотрес би велики, јер анђео Господњи сиђе с неба, приступи, одвали камен и сећање на њему. А лик му је био као муња, и одело његово бело као снег. Од страха пред њим уздрхташе стражари и посташе као мртви. Тада анђео проговори и рече женама: ви се не бојте; знам наиме да тражите Исуса распетога. Нема га овде. Јер васкрсе као што рече; дођите и видите место где је лежао. И идите брзо па речите његовим ученицима да је васкрсао из мртвих, и гле, он иде пред вама у Галилеју, онде ћете га видети. Ето, рекох вам. И отишавши одмах од гроба са страхом и великом радошћу потрчаше да јаве његовим ученицима. И гле, Исус их срете и рече: здраво. А оне пришавши ухватише ноге његове и поклониле му се. Тада им Исус рече: не бојте се; идите и јавите мојој браћи нека иду у Галилеју, и тамо ће ме видети.

И кад су оне ишле, неки од страже дођоше у град и јавише првоосветницима све што се догодило. И састаше се са старешинама, те се договорилише и дадоше војницима много новца, говорећи: кажите да су његови ученици дошли ноћу и украли га док смо спавали. И ако то дочује намесник, ми ћемо га убедити и вас опростити бриге. А они узеше новац и учинише како су их научили. И разгласи се ова прича код Јудеја до дана данашњега.

А једанаесторица ученика одоше у Галилеју на гору, куда им је одредио Исус, и када га видеше, поклониле му се, а неки посумњаше. Тада приђе Исус и рече им: мени је дана сва власт на небу и на земљи. Зато идите и научите све народе, крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа, учећи их да држе све што сам вам заповедио; и ево ја сам с вама у све дане до свршетка света.

примљен и поздрављен. Онда је поднео свој извештај благајник Главне Управе, брат Обрад Поповић. Из тог се извештаја види да је у протеклој години било прихода од забава, пикника и добровољних прилога 63.210 долара, а позајмице од чланова 14.500 долара. Поред овог дуга, дугује се и банци 185.000 долара а затражен је и нови зајам од 150.000 долара. За подизање Дома, досада је потрошено 430.044 долара, а уложено је 39.506 сати бесплатног рада од стране чланова Покрета и нечланова — српских родољуба. Сви текући приходи, троше се, без одлагања, на послове око довршења Дома. Извештај благајника пажљиво је саслушан, примљен и поздрављен, уз неке напомене и објашњења која су дата

делегатима. После овог, поднео је извештај председник Грађевинског Одбора нашег Дома, брат Драган Тошић. Из тог се извештаја види колике су жртве и напори досад учињени да би се Дом изградио и довео под кров са завршеним спољним радовима. У благајничком извештају није обухваћено колико је све добивено бесплатно грађевинског материјала, колико је Грађевински Одбор одржао седница и састанака због радова на Дому, па и колико је укупно утрошено времена и бесплатне радне снаге. По прорачуну грађевинских стручњака, садашња вредност још недовршеног Дома износи 1.400.000 долара, а још ће

(Наставак на 2. страни)

Ово је слика још недовршеног величанственог Дома Покрета српских четника Равне Горе у Аустралији, у предграђу најлепшег града Аустралије Сиднеја, у Бониригу. Дом ће коштати два милиона долара док се заврши. То је најлепши и највећи Дом Срба у слободном свету. Скоро сви досадашњи радови на Дому завршени су добровољним радом српских бораца који су сваки посао на Дому завршавали песмом. Овај ће Дом бити зборно место и национално огњиште свих родољубивих Срба настањених у Аустралији. (Види опис Дома на страни 6. у чланку којег преносимо из штампе у Аустралији)

УСКРШЊА ЧЕСТИТКА

Централна Управа Покрета српских четника Равне Горе у слободном свету — у име свих Главних Управа Покрета у разним земљама, Управа Одбора, Управа Кола сестара и омладинских група, жели срећне дане Васкрсења Христовог свим Србима и Српкињама у Отаџбини и у страним земљама света; свему чланству и чланицама Покрета и свим читаоцима нашег листа — све их поздравља радосним поздравом:

Христос Васкресе! — Ваистину Васкресе!

Published by
MOVEMENT OF SERBIAN CHETNIKS RAVNE GORE
269 Glover Road, Fruitland, Ontario — Canada

УРЕЂУЈЕ РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

Председник и главни уредник Војвода Момчило Ђујић

Рукописи се не враћају — Претплате и огласи плаћају се унапред.

ГЛАС СРБА И СРПСКЕ ЦРКВЕ ИЗ СЛОБОДНОГ СВЕТА

СВЕТОМ АРХИЈЕРЕЈСКОМ САБОРУ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ БЕОГРАД

Свештенство и верници из свих пет епархија наше свете Светосавске цркве изван Отаџбине, као нераздвајни и саставни део свога рода и своје Свете цркве, забринути судбином Српске цркве и српског народа у Отаџбини, у синовској оданости подносе Вашој Светости и Светом архијерејском сабору следећу представку:

Трагичне вести које до нас из дана у дан, а нарочито у последње време, долазе, забрањују нас и узбуђују до огорчења. Не можемо и не смемо више да равнодушно посматрамо и ћутимо, јер "и нас све ране свога рода боле".

Судбина Срба на Косову и Метохији: убиства, насиља, прогони са прадедовских огњишта, присилно одузимање имовине, скрнављење светиња и гробова, злостављање и физички нартаји на монаштво, свештенство и епископа рашко-призренског Павла, силовања, разарања и паљевине, а нарочито спаљивање конака наше историјске, свете и славне Пећке патријаршије, приморавају нас да вам се обратимо овим путем.

Посебно за нас Србе у туђини, Косово је кула светиња која нам осветљава животни пут и чува нас да не изгубимо своје национално обележје у страном свету. Вечним опредељењем честитог кнеза Лазара и наших предака истини, правди и слободи, ми живимо и тиме налајамо и васпитавамо наша млада поколења далеко од земље отаца њихових. Губитак Косова био би раван губитку Отаџбине. Изгубимо ли њега изгубимо наш национални, верски и морални лик. О чему ћемо онда пријати нашој деци? Чиме им развили љубав према "Старом крају"?

Придружујемо се вапају српског народа у Отаџбини, израженом кроз апеле свога свештенства и монаштва почетком прошле године.

Познато нам је да је Свети архијерејски сабор посветио пажњу овим болним догађајима и тражио од надлежних власти заштиту прогњеног српског живља. Међутим, чињеница је да по свим тим жалбама надлежни нису прстом мрднули. Прогони Срба са Косова и насиље над њима наставља се у све већој и тежој мери.

Историја је потврдила да је Српска црква била чувар националног бића и да је кроз сву нашу бурну прошлост делила судбину своје деце и као брижна мати бдила над њима и онда кад није било српске државе. И данас је она нада десет милиона Срба у земљи и два милиона нас Срба изван граница родне нам груде који у њу гледамо као у своју родитељску.

Стога сматрамо да је последњи час да Свети архијерејски сабор са свог следећег редовног или ванредног заседања, без одлагања, обавести српску јавност о судбини српског народа на Косову и да одлучно са правом затражи заштиту њиховог опстанка и основних људских права.

Молимо и захтевамо да Свети архијерејски сабор без одлагања затражи од надлежних државних власти:

- 1/ да се безусловно спрече убиства, силовања, насиља и прогони српског народа на Косову и Метохији;
- 2/ да се омогући свим прогњаним Србима повратак на њихова прадедовска огњишта, и да им се надокнади одговарајућа материјална штета;
- 3/ да Држава обезбеди материјална средства за обнову порушених и оштећених историјских споменика, светих храмова и гробаља, које су албански иреденти и њихови помагачи оштетили и уништили;
- 4/ **ДА СЕ СА НАШИХ СРПСКИХ ПРАДЕДОВСКИХ ОГЊИШТА ПРОТЕРАЈУ ОНИ АЛБАНЦИ КОЈИ СУ СЕ ТАМО ИЛЕГАЛНО И НАСИЛНО НАСЕЛИЛИ;**
- 5/ да се српској деци на Косову и Метохији, па и у другим крајевима наше земље, омогући настава на матерњем језику и српском писму;
- 6/ да се Србима на Косову и Метохији дају иста права која уживају остали грађани Југославије, јер се показало да су они на том подручју третирани и још увек се третирају као ГРАЂАНИ ДРУГОГА РЕДА;
- 7/ да се српском народу, свештенству и монаштву омогући несметано исповедање вере, онако како је то загарантовано Уставом.

Са забринутошћу смо утврдили да чак и државна штампа и остала средства обавештења јавности у Југославији потврђују чињеницу да надлежни органи власти нису предузели нити предузимају потребне мере за заштиту живота и имовине Срба на Косову и Метохији.

Поред трагедије коју српски народ преживљава на Косову, у души и срцу нашег народног бића, већ десетинама година крвари дубока рана због спречавања довршења храма на Врачару највећем сину српског народа — Светоме Сави.

Док другим вероисповестима власти омогуђују подизање храмова и катедрала — чему се ми, као хришћани, радујемо — Србима се, нажалост, у многим местима не дозвољава обнова чак и у рату порушених богомоља а поготову подизање нових.

За српски народ у земљи и иностранству довршење храма Св. Саве на Врачару представља највећу моралну обавезу према нашем просветитељу, првом црквеном поглавару, оснивачу и утемељачу Српске аутокефалне православне цркве.

Синан паша је спалио на Врачару тело Светога Саве да би сломио слободарски дух српског народа. Није ли спречавање довршења светосавског храма на Врачару данас исти циљ?!

Забрана подизања новог храма представља повреду основних људских права, слободе и демократије прокламоване Атланском повељом и одлукама у Хелсинкију, на којима је заснован рад Уједињених нација.

Уколико се овим нашим вапајима не изиђе у сусрет и не предузму енергичне мере, бићемо принуђени да, са свом расположивом документацијом, обавестимо Уједињене нације и све демократске владе земаља у којима живимо о стању у нашој земљи и затражимо заштиту Српске цркве и српског народа у Отаџбини.

Светом архијерејском сабору у синовској љубави одани:

(Овде следе потписи свих пет наших Владика из пет Епархија наше заграничне Цркве, и то потписи свих пет Владика, свију председника црквено-школских општина и свих парохијских свештеника и монаха. Ова је ПРЕТСТАВКА послана на заседање Св. Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве у Београду. Сабор ће бити у току месеца маја ове године. У следећем броју нашег листа донећемо потребна обавештења и објашњења у вези овог, као и у вези онога шта је све предузето у вези ове Претставке.)

ВАИСТИНУ, ХРИСТОС ВАСКРЕСЕ!

Добио сам од многе браће сабораца, кумова, пријатеља и поштоваоца честитке за Ускрс. Немам временске могућности да се свима захвалим и честитам им Ускрс. Зато их све овим путем поздрављам, захваљујем на честиткама и лепим жељама, честитам им Ускрс и одговарам:

Ваистину, Христос васкресе!

Војвода Момчило Р. Ђујић
са породицом

НАШ КОНГРЕС У АУСТРАЛИЈИ

(Наставак са 1. стране)

требати до пола милиона да се Дом заврши, како је нагласио брат Тошић. Но, све ће се те тешкоће и послови пребродити и прва фаза радова да буде до Божића готова кад ће се све приземне просторије моћи да употребљавају за оно чему су намењене. Архитект, пројектант нашег Дома и руководиоца на радовима, брат Вељко Травица, поднео је извештај о досад завршеним радовима и оном што још треба да се заврши. Објаснио је свима употребу појединих просторија у Дому и казао да ће све ићи како треба, јер и ово што је досад урађено, урађено је уз несубјективно залагање свих и песму која се сваког дана на грађевини чула уз радосно расположење градитеља, млађих и старијих, људи повезаних једном жељом да што пре виде Дом завршен и стављен у службу Богу и Српству.

Извештај брата Вељка примљен је и са аплаузом поздрављен. Онда је у име Надзорног Одбора, председник брат Симо Вукмирица, поднео извештај у којем је казао да су прегледане све пословне књиге и рачуни и да је све бележено и вођено уредно и како треба, одајући похвалу благајнику, брату Обраду Поповићу. Симин је извештај примљен и поздрављен, а после тога поднео је свој извештај дописник и повереник нашег листа »Србије«, брат Ђурица Трифуновић који се трудио и радио колико је могао да до наше Централне Управе и нашег брата Драган Тошић. Нагласио је да је наш Покрет озакоњен код надлежних власти као и Дом са којим ће се управљати по законима Аустралије и Правилима нашег Покрета, а у Управу Клуба који ће ту дужност вршити, могу да се бирају само пуноправни чланови Покрета. Све ће се то ускладити посебном одлуком Главне Управе одобрено од Централне Управе Покрета, као и за све остале Домове нашег Покрета у Америци, Канади и Енглеској. На то је гледиште стао и овај конгрес, о чему ће донети посебну одлуку ту изабрана Главна Управа на својој првој седници после конгреса.

После овог, поднеле су свој извештај делегатице из нашег Кола сестара, председница сестра Грозда Брклјач и секретарица, сестра Марица Мирић која је прочитала

извештај делегатима и дала тај извештај написмено да се прикључи Записнику конгреса. Из извештаја се види колико су се наше сестре трудиле и радиле у крилу нашег Покрета, понављајући подизања Дома, где је требало и рада и спремања јела за грађевинаре. Ово Коло носи име наше добре Краљице Марије и засада је бројно стање: 26 сестара чланица, али ће се овај број знатно повећати зачлањивањем нових чланица. Сестре су славиле своју Славу Св. Димитрија, радиле и припремале што је требало за многе наше пикнике, забаве, за верске и националне прославе које су одржавале у нашем Дому и на имању код Дома. Оне су својим радом заслужиле пуну пажњу и поштовање и то им је изражено и на конгресу, где су поздрављене дугим аплаузом.

После сестара, подносили су своје извештаје делегати Одбора. Из Порта није било делегата, али је прочитан њихов извештај и поздрав. Из Мелборна био је и поднео извештај председник, брат Урош Петровић, који је дошао са братом Марком Грмушом. Из Мона Вале били су браћа Петар Мркић и Данило Чукић, а из Сиднеја, Кабрамате и Бонирига извештај је поднео брат Божо Драгишић. Из Волонгонга извештај је поднео брат Стево Хрњак, из Бризбона брат Ђуро Црномарковић, а из Аделаида браћа Исо Стојсављевић и Ђорђе Маријан поднели су опширан извештај о раду тамошњег Одбора који је наш највећи Одбор по бројном стању у Аустралији и чије се бројно стање стално повећава. Тамо у Аделаиде чланови нашег Одбора држе високо уздигнуту заставу наше борбе, слоге и жртве, не само за успешан рад нашег Покрета, него и на ширем плану нашег верског и националног живота. То чини част свему чланству нашег Покрета које одлучно стоји на бранику Српства и бори се за слободу нашег српског рода. Извештај њих обојице примљен је и дугим аплаузом поздрављен.

У име Суда части поднео је извештај председник, брат Ђука Радан који је казао да није било никаквих спорних питања за расправу, па је изразио жељу да и даље наша браћа остану у слози, заједничком раду и у међусобном поштовању.

Пошто су сви извештаји примљени, по њима је било врло мало расправе и обавештења по неким питањима, а онда је досадашња Главна Управа разрешена дужности и прешло се на доношење одлука.

ОДЛУКЕ КОНГРЕСА

У вези извештаја које су делегати чули и примили на

(Наставак на 3. страни)

»Три сердара из Равних Котара«: на слици су, од десна у лево: Војвода Момчило Р. Ђујић, млади борац Ратко Вучковић са Динаре, један од најбољих српских омладинаца, и Др. Илија Стринић, познати лекар и антикомунистички борац, син пок. Петра Стринића, првоборца са Динаре из прошлог рата. Сликали су се на прослави нашег Покрета у Аустралији у нашем Дому чију слику доносимо на првој страни.

СВЕТ У СВЕТОСТИ ИСТИНЕ

УСКРСЊА РАЗМИШЉАЊА

НАШ КОНГРЕС У АУСТРАЛИЈИ

ВАСКРСЕЊЕ ХРИСТОВО ЈЕ НАЈСНАЖНИЈИ ДОГАЂАЈ У ЖИВОТУ ХРИШЋАНСКЕ ЦРКВЕ И ХРИШЋАНСТВА. Оно је центар свих даљих збивања у њиховом животу, раду и развоју. Ма да је Спаситељ у току свога живота и рада често пута говорио својим ученицима о своме Васкрсењу и често пута понављао да ће устати после три дана (Мт. 27, 63), ма да је и сам васкрсавао умрле, људска сумња била је присутна у ограниченом човеку, јер је смрт била завршница свих дотадашњих учења и филозофских праваца.

Васкрсењем Христовим коначно су разбијене све сумње и сви страхови, оснажена вера и уверење у божанско посланство Учитеља и његову божанску мисију, настављено је дело евангелизације, итд.

Васкрсење Богочовека указало је на нову временску категорију — непролазност човека — као дела свога непролазног Створитеља. На првој страници Библије исказана је та реалност речима: И створи Бог човека по своме облику, створи га од земље, дуну у њега дух свој и поста човек душа жива. Унесе у њега елементе себе самога и своје творевине — земље. Елементе трајања у непролазности. Елементе невидљивог, разумног и бесмртног, осведоченог видљивим актом: **ВАСКРСЕЊЕМ ХРИСТОВИМ.**

Без Васкрсења, хришћанство би остало у најповољнијем случају само један од покушаја у изградњи једног хуманијет света. Остало би једна од многобројних филозофских доктрина и праваца, без могућности практичне примене и утицаја или би са смрћу Христовом умрло његово дело и његово учење.

Гоњени и прогоњени апостоли, ученици и остали следбеници осетили би се обманутим, без жеље да се и даље излажу непотребним прогонима.

Жене мироносице које су — испуњавајући тадањи обичај — посетиле гроб, вратиле би се без радосне вести да су наишле на гроб мртваца. Празан гроб и анђелско упозорење: кога тражите. Није овде, устале! Учини их првим весницима Васкрсења. Мало стадо Христово и даље би кријући се дрхтало »страха ради јелејска«. Камен вере — Петар и даље би горко плакао за распетим Учитељем, за чије се спасавање тако храбро и предано ангажовао. Тома би и даље тражио видљиве и опипљиве доказе. Путници за Емаус бесциљно би лутали у недоумици шта даље да предузму. Чином Васкрсења нестале су све недоумице и све је било решено. Тродневна жалост уступила је место бескрајној радости. Колебљивости и сумње је нестало. Страх је заменила храброст, испољена на најсуровијим губилиштима и на најсуровијим начин, за све време постојања хришћанства. Кратко мировање, заменила је интензивна мисија. Први следбеници и носиоци науке васкрслог Христа су оставили свој убоги дом и свој сиротињски иметак на позив: »Пођи за мном!« постали су не само први весници Васкрсења, већ и храбри носиоци идеала Богочовека. Наведени тридневни преображај и даља јављања васкрслог Спаситеља уз опипљиве доказе, су и најозбиљнији доказ стварности самога чина Васкрсења.

Без Васкрсења и без вере у њега, човечанство би постало сиромашније за димензију сопствене непролазности, јер је смрт побеђена Васкрсењем. Иза ње не стоји нирвана, већ сједињење са својим исходитшем — Творцем.

Наш народ је дубоко схватио значај Васкрсења те отуда и потиче његово свесно жртвовање у одбрани и очувању своје вере у условима који нису били лакши, него у прва три века гоњена хришћана. Временски дужи, ти услови су исто толико били сурови. Без вере у Васкрсење и исправност свога уверења, могао се избећи уски пут који је водио под мач, на колацу мемљиве казамате и слично. Постојао је и шири пут и повољнији избор без вере да се уништавањем тела уништава и душа, без вере у Васкрсење. Могао га је избавити и ђакон Авакум, који завршава мучеништво речима: Срб је Христов, радује се смрти... уз целу плејаду следбеника васкрслог Христа.

Без вере у Васкрсење, наша земља и наш српски народ не би обилovali бројним светитељима и мученицима, земља не би била прошарана величанственим храмовима подизаним за спасење душе, за вечност кроз Васкрсење Њихова вера надживела је пролазност и кроз њу они и јесу оно што су. Творац моћне српске државе Немања, остао би само велики јупан, а Растко само кнежевић, без вере у Васкрсење. Са вером у Васкрсење Свети Симеон Мироточиви и Свети Сава, надживели су пролазност у обавда света.

Васкрсење Христово, постало је и главна покретачка снага наше народне мудрости и његовог начина мишљења. Тако исто и појединаца — мислилаца. Владика, песник и мислилац Његош то изражава речима: »Васкрсење не бива без смрти«. Смрт је присутна, нужна, али исто тако, као њен плод, и Васкрсење.

Славећи Васкрсење Христово — празник над празницима — изразимо нашу веру и уверење традиционалним хришћанским поздравом: **ХРИСТОС ВАСКРСЕ!**

Данас кад нашу српску цркву у земљи гоне непријатељ — слуге мрака и насиља; кад наш српски народ прогоне на Косову и Метохији, кад наше светиње скривене иноверици, кад су наше монахиње изложене шиптарској инквизицији и данас кад велики број свештенослужитеља и верних синова наше српске цркве труне по затворима; данас упутимо своје молитве Васкрсом Господу за њихово спасење и да истрају у страдању за нашу свету Православну, Светосавску веру.

(Наставак са 2. стране)
конгресу, донете су одговарајуће одлуке за даљи рад и став нашег Покрета у вези свега што се дешава у судбини нашег народа и нашој борби за слободу. Одлучено је да се држи стална веза са Централном Управом, која треба да будно прати развој догађаја у Југославији и продубе везе са нашим родном земљом. Да се посебно обрати пажња на комунистичке шпијуне који се увлаче у наше родољубиве организације и црквене општине са циљем да их разарају и умање углед оних који их воде. Стајати и остати уз Матер цркву, али не прећутати ако се у њеном животу, уставу и раду њених

службеника, дешава нешто што би ишло на штету и саме Цркве и нашег народа. Позвати сву нашу браћу која су се привремено одвојила од Матере цркве, да јој се врате под благослов, јер је сад у питању и њена спасоносна улога, и судбина нашег народа и Косово — што мора да уједини све српске родољубе, све оне који у Бога и Св. Саву верују и воле свој српски род.

По питању даљих радова на довршењу Дома да се од чланова и других српских родољуба затраже позајмице и прилози и да се за те позајмице заложимо имање Покрета и сам Дом по законским основама Аустралије. Да се појачају везе са Одборима, сазове ванредна

Доносимо ове три слике са прославе нашег Покрета у Аустралији која је одржана у нашем Дому у Бониригу. Код њих све почиње са молитвом, па је тако почео и банкет. На овој првој слици виде се, од десна у лево: Јово Гркинић, Савкан Дубајић, Никола Мирић, Драган Тошић, Војвода Момчило, Др. Илија Стринић и тако редом, све прваци нашег Покрета у Аустралији. На другој се слици виде: Војвода Момчило, Др. Илија Стринић и до њега његова супруга, а изнад њих Гроза Бркљач, председница нашег Кола сестара у Аустралији. На трећој су слици, од лева у десно, сестра Марица Мирић, Никола Мирић, Дуле Рсовац, Војвода Момчило са њерком брата Крете Ромића, Крсто Ромић, двојица браће сабораца и на крају супруга Крете Ромића са сином Момчилом

Прави хришћани: знају и верују да добро мора победити зло и насиље, да истина и правда морају победити лаж и силе мрака и зато они својом вером дочекују весела срца Празник Христова Васкрсења и са љубављу и одушевљењем певају:

**ВАСКРСЕНИЈЕ ТВОЈЕ ХРИСТЕ СПАСЕ,
УДОСТОЈИ И НАС НА ЗЕМЉИ ДА
ТЕ ЧИСТИМ СРЦЕМ СЛАВИМО.**

Радосно се придружимо анђелима небеским и са њима певајмо химну Њему, Победиоцу смрти, Спаситељу нашем Господу Исусу Христу.

Протојереј Миладин Гарић

скупштина наших српских сестара ради зачлањивања у коло, и да шеф за организовање и вођење омладине буде брат Дуле Рсовац, који за тај посао има љубави и разумевања, што је потврдио досадашњим радом. Ту је у питању и зачлањивање омладине у наш Покрет и вођење фолклорне групе »СРБИЈА« у којој може бити и преко двеста омладинаца и омладинки. Решено је да се свему чланству Покрета скрене пажња да се зачлане у црквене општине тамо где бораве и да своју децу приводе цркви и на веронауку. Осим тога да у чланству црквених општина предњаче слогом и љубављу да би тако били и пример другима, а своју децу одгајали под Божјим благословом и васпитавали у вери и науци о Богу свемогућем, створитељу и одржитељу свега видљивог и невидљивог. Наглашено је да се одсада одређује и контролише какве се све песме певају на нашим приредбама, јер је примећено да је било случајева да су певане песме неморалног и левичарског одраза, што не може бити ни на нашим скуповима, нити у нашем приватном животу и васпитању омладине. На крају, одато је признање нашој Централној Управи и Председнику, брату Војводи, на одлучном ставу и борби за Крст и Слободу Српства и на мудрој вођству и руководству са нашим Покретом.

ИЗБОР ГЛАВНЕ УПРАВЕ

Пошто су примљени извештаји и донете одлуке за даљи рад, то је изабрана Главна Управа у овом саставу: Брат Вељко Травица председник, Ђука Радан и Петар Арчаба подпредседници, Дуле Рсовац и Коста Недељковић секретари (један за српски а други за енглески језик), Обрад Поповић благајник, помоћници Ђуро Врањковић и Илија Жежељ, а чланови Главне Управе браћа: Никола Мирић, Петар Матић, Блажо Бабић, Савкан Дубајић и сви председници Одбора и председнице Кола сестара. Просветно-културна секција: Дуле Рсовац председник, помоћник Милорад Завоја. Суд Чести: Никола Мирић, Милош Радан и Ђ. Трифуновић. Надзорни Одбор: Драган Ђумић, Симо Вукмирић и Илија Аћамовић. у 1 рађевинском Одбору су ова браћа: Драган Тошић председник, а чланови: Вељко Травица, Крсто Ромић, В. Ђакловић, М. Радан, Д. Рибич, Р. Вучковић, П. Плавшић, Ђ. Величковић, С. Трифуновић и Ш. Трифуновић.

(Наставак на 4. страни)

Њих двојица, брат Драган Тошић и Војвода Момчило, знамо, имали су брига и послова по питању нашег Покрета, али, изгледа, нису били ни без пића. Војвода је боравио у дому брата Тошића и тамо био пажан, поштован и гошћен као родбени. У дому брата Драгана Тошића, има стовариште пића као у некој великој трговини за продају пића. Ту је сабрао све најбоље што се од пића на светска тржишта износи на продају. Сигурно, њих двојица — нису били жедни

НАУКА И ЖИВОТ • КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ

О ЈЕДНОМ РОМАНУ И ПОВОДОМ ЊЕГА

Прошле године изашао је у издању »Запис«, библиотека »бестселер«, роман Вука Драшковића под насловом »НОЖ«. То је и необичан наслов и необичан роман. Пре романа романа Драшковић је објавио роман »Судија«, који је, такође, био »бестселер«; објавио је и књигу »Ја, малограђанин«. Сада је у центру и интересовања и напада.

Вук Драшковић припада млађој генерацији, рођен је 1946. године и није доживео грађански рат у Југославији. Формирао се после рата под новим режимом и у новим околностима, али му је, интимно, присутно све оно што се на простору који описује дешавало за време прошлога рата. Драшковић је, судећи по језику и речнику којим се служи, родом из тога краја. Нама, рођеним и одраслим у томе крају, присан је и његов начин излагања ствари и његов речник. И познато нам је и јасно да он у овоме своме роману казује истину. Није пропагандист, него сведок, који казује оно шта је и како је било за време рата на овоме крвавом простору. То је исечак из тоталнога сатирања два духа и два менталитета и два погледа на свет и на живот. Реч је, углавном, о сатирању између муслимана и православног Срба, односно између четника и усташа. У Гацку се, после слома Југославије, доселило нешто ни мало обично и сасвим изненађујуће: да се гатачки муслимани, највећим делом, изјасне као усташе и да потегну нож на Србе, који су на нож морали одговорити ножем: и то је тема овога потреснога романа.

Није нам познато да ли је из овога краја било муслиманачетника, а било је, појединачно, оних који су се, као комунисти, определили за партизане. Највећи део гатачких муслимана определио се за усташе иако их ни поглед на свет ни традицију није везивала са њима: потстакла их је на то мржња на Србе и неко лудо веровање да ће им се вратити оно старо, турско и касније аустроугарско. То како је и због чега је било са нашим муслиманима тога краја остаје проблем за проучавање. Оно што је данас јасно људима тога краја јесте смешност истицања »братства и јединства« у име неких заслуга за народноослободилачку борбу и наших муслимана тога краја.

То су муче и чемери и вечите борбе и са удесом и са хуљивостима природе, која је, често, здурновита. Неко је из горчине свога искуства написао на једном крајпуташу близу Гацка и ове речи:

»Волујаче, јадијаче!
Лебршнике, несрећнице!
Тешко нама међу вама,
У злу добро чекајући.«

И за дела ове врсте битно је питање: да ли се писац, у колико обрађује и историјске моменте, грешио о истину и фалсификовао чињенице; и да ли је свесно прикривао ствари или их је приказивао онаквим какве су биле? Драшковићевом »НОЖУ« то није случај: није он ништа ни изокретао и патворио. И јама »Голубњача« у Коритима, и покољ на Божић у Југовићима и у Борчи, и Фазлагиха кули, тврђава гатачких усташа-муслимана — ништа то није измишљено и фабулирано. Све је то крвава стварност Гацка из прошлога рата. Нама, старијима, родом из тога краја, познати су и догађаји какви су били и многе личности о којима

је реч у овој књизи. Познато нам је и »преображавање« неких муслимана-усташа, нарочито пред крај рата, у »партизанске борце«, који данас, у колико су још живи, као чланови Савеза бораца, уживају партизанске пензије и желе да их штити крилатица »братство и јединство«.

Иако Вук Драшковић није могао бити ни четник, ни партизан ни усташа он је дознао, проучио, и испитао ствари и догађаје, рашчлањивао чињенице — и проговорио по савести. По свести и после анализирања чињеница наше прошлости изјавио је на једном књижевном скупу у Београду где се дискутовало о његовом роману »НОЖ«, ово: »Да се одмах разумијемо, ја не признајем црногорску и муслиманску нацију и сада можемо разговарати даље («НИН», број 1677 од 20. II. 1983). Ко, уосталом, разуман и објективан може да то призна?

У роману »НОЖ« Драшковић је навео доста разлагања објективних, старијих муслимана о томе кога су и чијега су порекла наши муслимани. То се у науци зна и стари, добри, »Сиктер-ефендија«, једна светла личност овога романа, непријатељ усташа и свих насиља и безакоња, улагао је много труда да заблуделе отрезни. Поред Соколовића наводио је и свежи случај Ђура Барбарића, за Гацко лак познати случај преласка на ислам Ђура Звезде од кога је постала породица Звездића, бројна и врло угледна.

Вук Драшковић је двоструко »зарадио« смртни грех код владајућих у Југославији: својим националним ставом и својим тачним приказивањем онога шта је и како било у Гацку за време рата. Није тачно, као што је истакнуо Илија Љ. Керкез, да је Драшковић истицао само усташке а преутикнуо четничке злочине. («НИН» број 1679, 9. III. ст. 6). Сви, који овако говоре, заборављају основну ствар:

— да крвопролића у Гацку нису изазивали православни Срби, него муслимани који су се определили за усташе. Српска реакција је нормална последица напада на њих, а зна се, то је и латинска мудрост, да без узрока нема последица.

Због овога се у Југославији води кампања против Вука Драшковића. Отпочео је, изгледа, Општински одбор СУБНОР-а Гацка, који Драшковића оптужује да напада »братство и јединство«. На својој седници од 22. децембра 1982. године овај Одбор је дискутовао на једној седници и роман »НОЖ« и једно писмо Вука Драшковића. Објавили су о томе и ово:

»Борци су истакли да је садржај овога писма још једном потврдио да су правовремено и принципијелно реаговали на поруке књиге »НОЖ«.

Сматрају да писмо вређа не само становнике гатачке општине и борце овога краја већ и све борце народноослободилачке борбе и револуције и политику СК«, («Политика» од 23. I. 1983).

Има пуно напада, и делом претњи, на Вука Драшковића. СК Босне и Херцеговине, преко свога органа »Комуниста«, оспорава књижевну вредност овога романа:

»Када није успјела као литература, проза »НОЖ« се срозала на ниво оговарања и памфлета. Мутан концепт, по

закону нужности, није могао да буде реализован на други начин до овако како га је »НОЖ« донио: мрак и зло царују у њему («Политика» од 16. II. 1983). »Танјуг« је донео осврт некога Д. Бећировића, који је осуо паљбу не само на Драшковића него и на неколико других српских писаца, који су се јавили у последње време. Бећировић вели:

»Књига »НОЖ« Вука Драшковића, ако је можемо назвати књигом, пуна је оговарања, памфлета и злобе. У њој мрак и зло царују, што нас наводи на питања: шта хоће Вук Драшковић? («Политика» од 24. II. 1983). Има оваквих »одзива« о »НОЖУ« још, али се све то не може навести.

Оно на што треба указати то је, да сви ови који осуђују Драшковићеву књигу, не осврћу се на чисто књижевно-уметнички обрађено »НОЖ« је књига која се чита са узбуђењем и великим интересовањем. У њој је приказано неколико судбина и цела панорама једнога сложеног процеса у коме се јављају људи различитих схватања и особина. Али, о књижевно-уметничком разлагању о овој књизи овде не може бити говора. То би била ствар за себе.

На једну другу ствар »у вези са овом књигом« треба указати: у последње време се води оштра кампања против неколико угледних српских писаца који су се осмелили да јасно и отворено говоре без оклопа партиске дисциплине и прописа. Нападнут је, опет, Добрица Ћосић због своје књиге »Стварно и могуће« (прво издање у 10.000 примерака је разграбљено: нападнут је и Антоније Исаковић због романа »Трен II«, књиге о Голом отоку, која је добила награду »НИН-а«; затим Војислав Лубарда због свога рада и нарочито, због књиге »Анатема«. Случај Ћогов је познат. А Мома Капор, један динамичан писац, изазвао је критику званичних. Држао је 20. јануара, једно предавање у Чачку и почео га речима: »Данас је моја слава, Свети Јован«, направио је паузу и долао: »слава му«. Када је био мали рекао му је деда: »Синко, чим загусти, бежи у Србију, тамо је најсигурније.« («Политика» од 24. II, 1983). Бранислав Петровић, песник је на освешћењу Дома културе на Јелици планини, када су престали да певају песму »Друже Тито...« позвао свираче и наредио им да му свирају и певају песму: »Ко то каже, ко то лаже, Србија је мала« («Политика» од 24. II, 1983)... Ђаци у Јагодини улазе у дискотеку са шубаром на глави и са кокардом, тамо долазе и у школу, носе шајкаче и слично. Комунисти су огорчени и забринути. Станиша Божовић, професор, указује и на Драшковића и на Ћога и »на сличне! и пита: »Где су писци комунисти? Зашто дозвољавају да им националисти и заговорници станзма отимају заставу хуманизма? («Политика» од 24. II 1983). Осврћући се на ове националне писце, који говоре својим језиком, Славко Маринчић се пита: »Шта се са нама збива ако не можемо препознати национализам или ако за њега немамо јединствене квалификације у читавом Савезу комуниста? («Политики» од 2. III, 1983).

Да, збиља, шта се дешава и са СКЈ и са његовим писцима? Мало кога интересују и мало их ко чита.

Др. Ђоко Слијепчевић

НАШ КОНГРЕС У АУСТРАЛИЈИ

(Наставак са 3. стране)

Одбор за поздраве и Резолуцију предложио је да се поздрави пошаљу: Председнику аустралијске Владе, нашем Престолонаследнику Александру и српском Патријарху Герману. Конгрес је то усвојио и поздравио. Потом је прочитан текст Резолуције који је аплаузом поздрављен и примљен. Ту резолуцију објавили смо у прошлом броју нашег листа.

Пошто је конгрес завршио свој рад, то су на крају говорили брат Драган Тошић и Војвода. Обојица су нагласили потребу сложеног рада и жртве и захвалили се браћи на лепом братском зборовану и донетим корисним одлукама за даљи рад. Посебно, конгрес је поздравио новозабрану Главну Управу на челу са нашим младим архитектом Вељком Травицом, те је рад завршен песмом и молитвом коју је опет прочитао брат Никола Мирић, у одсуству тамошњег свештеника, оца Милорада Лончара, који међу свима ужива неподељено поштовање, а који тог дана није могао стићи на наш конгрес, што су сви делегати и разумели и примили као оправдање. Но пре молитве, конгрес је аплаузом примио у чланство Покрета ову нашу младу, вредну, борбену и добру браћу: Величковића Ђорђа, Драгана Тошића млађег, Јована Тошића, Милорада Завоју, Шпиру Трифуновића, Радомира Кошопенића и Стеву Трифуновића млађег. Добро нам дошли наша млађа браћа саборци!

Тако је лепо и успешно било овогодишње збороване наше браће на конгресу у Аустралији.

Нека им буде све од Бога благословено што год радили за добро и напредак нашег српског рода и у борби за Крст и слободу Српства!

СВЕЧАНИ БАНКЕТ У ПОЧАСТ ДЕЛЕГАТА

Конгрес је завршен са банкетом у почаст делегата и гостију на конгресу. То је било у још недовршеној великој и свечаној дворани нашег Дома. Све што је било потребно, спремили су браћа и сестре право српски и домаћински. А било је у изобилу и јела и пића: печења са ражња и тако укуских ражњића какви се само у Аустралији могу наћи. На банкету су многи говорили осим Војводе, и све је било у лепом братском срдачном расположењу.

То је био један важан и радостан дан у животу чланова нашег Покрета у Аустралији, и чланица сестара без којих се не да ни замислити наш рад у Покрету, посебно око забава, пикника, прослава, скупштина и конгреса, као што је био овај. Имали смо и угледних гостију из црквених општина и других српских родољубивих организација и њима је поклоњена посебна братска пажња како треба и доликује.

ТРАЖИ СЕ

Душко Влаховић, рођен 25. марта 1918, кандидат за електро-инж. 1941. године. Син проте Стевана Влаховића из Сл. Пожеге. Отишао из Београда 9. октобра 1944. са Авалским одредом. Ако неко ма шта зна о њему јавите проти Николи Стојсављевић на адресу:

St. Nicholas Serbian Orthodox Church 153 Nash Road South Hamilton, Ontario L8K 4J9

На овој се слици виде чланови добре, лепе и родољубиве српске породице брата Дуле Рсовца, секретара нашег Покрета у Аустралији и шефа омладине. Он је на левој страни, до њега његова лепа ћерка Биљана, Војвода Момчило и Бранка, супруга Дулина

Са прославе у Аустралији: на овој се слици виде, од лева у десно: Никола Брљач, мајка наше браће Лукића која је стигла тамо у посету код синова, иза ње је њезин син, затим Војвода Момчило, иза њега четнички првак са Динаре брат Илија Аламовић, до њега брат Никола Дојчиновић (специјалиста за лов на алигаторе) и на крају наш добри отац прото Светозар Секулић

СА ЧЕТНИЧКИХ СТРАНА

Конгрес нашег Покрета биће у месецу мају 21 и 22 у Дому нашег Покрета код Чикага у Шервилу. Вести са тог конгреса донећемо у јунском броју нашег листа.

У Лејтон Музарду, у Енглеској, Одбор нашег Покрета одржао је годишњу скупштину 2 априла. На скупштини су поднети извештаји о раду, донете одлуке за даљи рад те је потврђено да на челу Одбора остане и даље првак нашег Покрета, брат Стево Берић са секретаром братом Савом Драговићем.

У Кидерминстеру, у Енглеској, Одбор нашег Покрета одржао је годишњу скупштину 3 априла, решио сложено сва текућа питања рада и изабрао на челу Одбора брата Милана Рнић са секретаром Крстаном Новаком.

У Белфорду, у Енглеској, Одбор нашег Покрета одржао је скупштину 12 фебруара. А кад су донете одлуке за даљи рад, потврђена је досадашња Управа да и даље остане, на челу са братом Лазом Говорушом. Секретар је брат М. Новаковић а благајник Никола Драгић. Овај Одбор игра важну националну улогу, јер је у месту где он делује много развијен рад комунистичких агената који раде по плану комунистичке амбасе Југославије у Лондону. Тамо је са доста успеха досада откривено неколико бједника који су продали веру за вечеру и ставили се у службу комунистичких крвника и тирани над нашим народом.

У Лондону, у Енглеској, Одбор нашег Покрета одржао је скупштину 16 јануара 1983 под председништвом брата Шпире Плавшића. Записник скупштине водио је брат Никола Костур. Досадашња Управа поднела је извештаје о годишњем раду и те је извештаје скупштина примила. Потом су донете одлуке за даљи рад па је чланство одлучило да досадашња Управа Одбора остане и даље јер је показала успех у раду. Тако је и било, и ово је та Управа:

Брат Петар Докић председник, Мирко Кричкић подпредседник, Петар Крумић секретар, Рајко Јовановић благајник, Тодор Лазић члан. Ђуро Арнаут председник надзорног одбора а чланови Ђуро Лакић и Ђуро Грубнић. Шеф хумане секције брат Васо Гравовац старији, повереник за лист »СРБИЈУ« брат Никола Класнић, шеф омладинске фолклорне групе Милош Бурсаћ, помоћник Ђуро Грубнић а учитељ групе млади Никола Батица којег је скупштина тог дана примила у одрасло чланство Покрета. На скупштини је све ишло како треба у братском договору. Овај Одбор са Колом сестара и фолклорном групом игра важну улогу у животу и раду нашег Покрета у Енглеској.

У Лечверу, у Енглеској, Одбор нашег Покрета одржао је скупштину 23 јануара 1983 и на тој скупштини разматрао даљи рад Одбора. Чланови су упознати са расписима Централне и Главне Управе те су се сложили да и даље на челу Одбора остане брат Никола Стојсављевић са својим сарадницима.

У Волтам Аби, у Енглеској, била је скупштина Одбора 5 фебруара под председништвом брата Крсте Борковића који је са братом Крстом Шкрбићем секретаром и Николом Батицом благајником, поднео извештај о раду што су чланови примили и одобрили. Они су исто тако потврдили и даље досадашњу управу Одбора у којој је брат Крсте Борковић председник, Крсте Шкрбић секретар а Никола Батица благајник.

У Њупорту, у Енглеској,

скупштина нашег Одбора била је 1 фебруара и на тој су скупштини решени сви послови Одбора и потврђена досадашња Управа на челу са братом Милом Рнићем, секретар је М. Карановић, благајник брат П. Русић. Чланови овог Одбора испуњавају све своје обавезе према Покрету и они су дали обилате прилоге за набавку штампарије нашег Покрета, али, ко зна чијом грешком, списак тих прилога није објављен, иако се то практикује. За те прилоге одајемо им и овде признање, јер да није наше штампарије, неби било могућности да се наш лист штампа, а без тога били би као војска у рату без оружја.

У Бирмингему, у Енглеској, одржао је наш Одбор годишњу скупштину 6 фебруара под председништвом брата Душана Илића, а записник је водио Јово Марчетић. Председник Одбора, брат Петар Катић, секретар Сава Радан, благајник Мирко Илић поднели су извештаје о раду и те је извештаје скупштина примила и поздравила, шеф фолклорне групе »Динара«, Ђуро Драгичевић, поднео је извештај о раду групе и то је поздрављено. Надзорни је одбор известио да је благајна уредно вођена, донесене су одлуке за даљи рад и онда се стало на гледиште да и даље остане досадашња Управа. И тако је и било. Са малим изменама ово је та Управа:

Брат Петар Катић председник, Тодор Жмико подпредседник, Сава Радан секретар, Мирко Илић благајник, Душан Илић председник надзорног одбора а члан Сава Пријић који је и повереник за лист »Србију«. Шеф фолклорне групе Јово Марчетић, учитељице групе Бранка Гравовац и Радмила Радан, благајник групе Јован Гравовац. Скупштини су присуствовале и сестре чланице Кола сестара и то је дало још већи значај скупштини и ширем разматрању питања рада између Одбора, Кола сестара и фолклорне групе »Динара«. На скупштини је примљен у чланство брат Васо Драгаш, што има да одобри Главна Управа.

У Корбију, у Енглеској, као и ранијих година, Одбор нашег Покрета и Коло сестара приредили су дочек Нове године у суботу 15 јануара. То је било веома свечано и уз велики број народа. Прославу, управо дочек Нове Године отворила је председница Кола сестара Ика Берић и све срдачно поздравила, Главни говорник био је брат Драго Асановић, на програму су наступиле игром и песмом фолклорне групе »Авала« и »Тронежа«, свирао је успешно омладински оркестар »Тронежа« из Лестера. Завршну је реч казао председник Одбора, брат Никола Мирковић. Са ове прославе добили смо вести у великом закашњењу. Зато пишемо кратко. И понављамо да у наш лист неће ући никакви извештаји, ни из Покрета нити по питању вести са других страна ако су везане за датуме и временски закасне месец дана.

Овом пригодом, наша млада, интелигентна, лепа и вредна уч-

Вера Вученић

УПРАВА ДОМА НАШЕГ ПОКРЕТА У АМЕРИЦИ

Као што смо већ објавили, у прошлој години почели су и завршени радови на подизању Дома нашег Покрета у Шервилу код Чикага у Америци. Дом је већ освештен и отворен за употребу, а по Правилима Покрета, изабрана је и Управа Дома из редова утемељача Дома који су дали по 500 долара да би постали утемељачи и имали право да бирају управу Дома и да у ту управу буду бирани.

— Скупштина утемељача одржана је 26 децембра 1982 под председништвом брата Јове Тице, а записник је водио Богдан Маркош. Досадашња Управа Дома, на челу са братом Давидом Дамјановићем, поднела је извештај о градњи Дома, утрошеном новцу и о садашњем животу и раду у Дому. Давид је изразио захвалност свима који су морално, материјално и радом допринели да се Дом подигне. Међу њима свима посебно се истичу наше сестре из Кола сестара у Мервилу и Шервилу, утемељачи и они који су за довршење Дома дали своје обилате позајмице, неки уз малу камату, а неки и без камате. Тих позајмица било је 139.000 долара, а градња Дома почела је са свега 42.744 долара — колико је било у благајни Одбора за градњу.

Благајник грађевинског Одбора, брат Миле Ђукић, поднео је целокупни извештај о том: колико се потрошило да Дом буде готов. Тај извештај овде објављујемо посебно, а из њега се види да је Дом озидан у веома кратком временском року и уз далеко мање трошка него што се је предвиђало и колико би то више коштало да чланство Покрета није улагало своју радну снагу бесплатно и са песмом.

На скупштини су разматрана питања даљег рада у Дому и управљања, а посебно је пажња обрађена и на то: да се обавесте чланови нашег Покрета да испуне своје обавезе у вези прилога од 500 долара да би били пуноправни утемељачи Дома и они који одлучују о раду и управљању са Домом. Решено је да се и даље затраже позајмице од чланова нашег Покрета да би се исплатили дугови, повећали приходи Дома и што пре те позајмице вратиле онима који су их свесрдно позајмили — знајући да тим дају велики допринос напретку Покрета. У сврху исплате дугова, решено је да се организује и лутрија са наградама и да се тикети те лутрије распошљају по свим Одборима нашег Покрета што је већ и учињено — па се очекује од Управе Одбора и чланства у тим Одборима да ће, куповином тих тикета, и на тај начин, помоћи да се измире дугови и да живот и рад у Дому потече у свој својој пуноћи и напретку.

У нашем Покрету давно су већ утврђена ПРАВИЛА по

којима се са Домовима нашег Покрета управља, а тих домова сад имамо: два у Енглеској, један у Канади, овај сада у Америци, и један у Аустралији на којем се приводе радови крају и који је досад највећи и најлепши СРПСКИ Дом који је икад подигнут у слободном свету.

Пошто су донете одлуке за рад у Дому и на имању Покрета где је Дом подигнут, а које је велико 14 екера земље, ливаде и старе велике храстове шуме, то је скупштина изабрала управу Дома у овом саставу:

Председник Илија Калинић, подпредседник Драго Вукас и Јаков Плавшић, секретар Ђуро Шеат, благајник Миле Ђукић, а чланови Управе су и ова браћа: Душан Бабић и Владе Илић. Председник надзорног Одбора је брат Марко Вученовић, а чланови Ђуро Гркинић и Тодор Радиновић. У вези посебног положаја Дома и рада у њему, изабран је и Одбор за допуну и измену Правила — што ће се поднети на решење следећем конгресу. У том су Одбору браћа Богдан Маркош, Бранко Јовановић и Васо Манојловић.

Скупштина је завршена у лепом братском расположењу. Чланови Управе положили су и

КОЛИКО ЈЕ УТРОШЕНО ЗА ПОДИЗАЊЕ НАШЕГ ДОМА У АМЕРИЦИ

Градња Дома нашег Покрета у Америци, у Шервилу код Чикага, почета је и завршена у току 1982 године. За изградњу Дома било је на расположењу свега 42.744 долара, а сви радови коштали су 242.473 долара.

Као благајник Одбора за градњу Дома, ја сам водио све послоне књиге и о свему, на крају, поднео овај извештај у којем су обухваћени сви издаци:

1. За главне радове Дома, према погодби, издато је грађевинару Јови Тици 82.000 долара.
2. За посебне радове и материјал издато 39.391.
3. За израду темеља и песак издато 3.300.
4. За цемент и рад на темељима, издато 6.500.
5. За планове и руководство радова Жарку Четерезу 3.450.
6. За изградњу пута преко имања до Дома издато 1.825.
7. За равнање и песак за паркирање аутомобила 21.092.
8. За изградњу канализације издато 32.000.
9. За дозволе за градњу Дома — Гр. управи 8.739.
10. За Спомен-плочу на Дому 1.080.
11. За фарбање просторија Дома 500.
12. За хладњак за бар у Дому 700.
13. За астале у Дому 3.284.
14. За столице у Дому 4.654.
15. За машине за лед и компресоре 2.673.
16. За бар и тенк за воду 360.
17. За материјал за израду бара 95.
18. За рентање камиона, јело и пиће радницима 449.
19. За ограду великог хладњака у Дому 502.
20. За израду простора за паркирање аутом. 24.640.
21. За накнадне трошкове за паркирање аутомобила 1.000.
22. За справе против пожара 1.250.
23. За фарбање просторија Дома 1.203.
24. За таблу за обавештења на Дому 50.
25. За ормаре и полице у кухињи Дома 600.
26. За изолацију на простору за паркирање аутомобила 639.
27. За катран на простору за паркирање аутомобила 107.
28. За завесе на Дому 387 долара.

За целокупне радове на изградњи Дома утрошено је свега: 242.470. Од целе те утрошене суме новца досада је исплаћено: 103.473 долара. Дугујемо за позајмице од браће чланова Покрета: 139.000 долара.

СПИСАК ЧЛАНОВА КОЈИ СУ ДАЛИ ПОЗАЈМИЦЕ ЗА ДОМ

Јован Тица	58.000	Милан Јеркан	3.000
Спасе Кужет	20.000	Јаков Плавшић	2.000
Илија Калинић	10.000	Марко Будимић	2.000
Драго Вукас	10.000	Алекса Дупор	1.000
Миле Ђукић	5.000	Ђуро Гркинић	1.000
Илија Сучевић	5.000	Лука Дамјановић	1.000
Ђуро Алавања	5.000	Петар Шејат	1.000
Илија Марић	5.000	Симо Тица	1.000
Давид Дамјановић	5.000	Илија Костур	1.000
Одбор из Гере	1.000	Стеван Вујко	10.000
Стево Ђурић	1.000	Свега укупно:	\$139.000

Тако нам стоје рачуни у вези Дома. На позајмице неким дајемо и камате, али су се већина одрекли тих камата у корист покрића дугова које ћемо, мало по мало, вратити од прихода Дома и за Дом, а то је: што се у Дому заради и од оног што сваки наш члан у Америци и Канади треба да даде — како је решено на конгресу — свој прилог од 500 долара са чиме испуњава своје обавезе и постаје УТЕМЕЉАЧ Дома. Из круга утемељача, бира се и Управа Дома и планира рад у Дому. Централна Управа очекује да ће се браћа чланови одавати својим дужностима и обавезама у вези одлука за Дом — те ћемо тако изаћи из дугова и вратити позајмице оној нашој браћи — која су се жртвовали и дала нам позајмице да Дом завршимо и тако имамо наш кров над главом и зборно место чланова нашег Покрета, и свих родољубивих Срба и Српкиња, а посебно наше омладине.

Миле Ђукић, благајник Управе Дома

КРВАВИМ ТРАГОМ УСТАША И КОМУНИСТА

Записи из прошлог рата.

Пише Бранко М. Узелац-Љаља

(Наставак из прошлог броја)

били размештени и нису се читаво време борбе на улици појављивали, нити су се мешали у нашу борбу. Треба признати да су нижи официри и војници Италијани крадом од виших старешина доста српских глава од смрти спасили преносећи их крадомлице у својим колонама у Анектирану зону Италије у Југославији у Далмацији.

Још за време мира у Дворини — Метку одржавана је свакога уторка пијаца где су сељаци доносили своје производе и доводили стоку за продају. То је било уобичајено одмах после протеривања усташа из Метка и људи су као и раније уторком долазили на пијацу из свих околних села и парохија српских.

Велика српска трагедија што је та пијаца опет прорадила и што су је Италијанске власти из почетка толерисале, била је у томе што су на ту пијацу долазили изграђени комунисти ради вршења своје комунистичке пропаганде и спровођења у селу комунистичког програма што око 95 одсто српским сељацима није приступачно ни било познато. Набројићу само неколико комунистичких првака из Медачке парохије, а то су: 1. Милан Купрешанин Шмањак, матурант Реалне гимназије у Госпићу и бивши чиновник пореске управе негде у Славонији. 2. Перица Клеут из Метка, свршио малу матуру у Госпићу и после отишао у подофицирску школу. Приватно се у војсци спремао и завршио југословенску Комерцијалну школу. Отпуштен из војске пошто је правио разне изгреде као подофицир, артиљерије у Бања Луци. А циљ му је био да буде по казни отпуштен из војске. 3. Мирко Бурице Оклобције из Метка студент медицине факултета. Перице Клеута млађи брат, као и Перичини родитељи Миле и Марија из Метка. 7. Јово Тарбуц, сељак из Метка зван Чакарин — погинуо у партизанима. 8. Ђуро Миле Пјевача из Метка, 9. и 10. обадва сина Мићајка Грбића из заселка Богунца. Имена сам им заборавио. 11. Миленко Загорац (Батак) из заселка Богунца, 12. Дане и његов син Никола Потребих из Кукуљца, 13. Дјевојка Мика Михаић ћерка Јове Михаића Ићимова из Кукуљца, као и њезин брат Илија. 15. Стево Маодуш студент син Никите (Дукатаровог) из Кукуљца. Из Могорића су на «пијацу» долазили комунисти Лазо Радаковић и Миле Корица, који је неко време после рата био срески начелник у Госпићу. На те састанке после Дивосељачке трагедије о којој је Миле Вујновић родом из Дивосела 1947, а можда и прије писао у наставцима у Американском Србобрану. Не знам јер нисам редовно пратио Американски Србобран у то време, да ли је г. Миле Вујновић описао и жртве пале од усташа у самом Госпићу и његовој ближој околини: Липе и Обрадовића Варош. Ја сам у Госпићу провео на служби од 1931 до 1941 године, и лично познавао сам скоро све Србе Госпића и околине, јер сам био члан Црквеног певачког друштва у Госпићу и члан Соколског друштва у Госпићу. Желео бих доћи у писмени контакт са г. Милом Вујновићем, који је из Немачке емигрирао у Америку и тамо се ако је у животу и сада налази.

Кад су Италијани дошли до сазнања о окупљању комуниста на «пијацу» у Метку они су ту пијацу забранили, али комунистима није сметало да се састају и договарају у кућама извесних чланова у Метку. На те састанке долазили су комунистички прваци као Јаков Блажевић из Госпића и Јуре Наглић обојица Хрвати из Госпића, Ката Пејиновић из Смиљана која је доцније била председница АФЖ-а за Хрватску, а чини ми се и за целу Југославију, браћа Дане и Стево синови Јанка Вујновића из Дивосела, Миле Почуча из Дивосела, Мића Јовић студент, Марија Крајиновић учитељица и Никола Крајиновић сви из Читлука општина Госпић. Никола Поткоњак књиговођа из Дивосела. Медак им је био подесан за њихове састанке, јер су под фирмом српских устаника ту се окупљали. У почетку су долазили са брадама, четничким шубарама и српским кокардама, да би им наивни народ што боље веровао, а били су у ствари вукови у јагњемим кожицама, док коначно нису раскринкани и почели јавно агитовати за партизански покрет за борбу против «окупатора». Србе који их нису следили називали су их «Италијанским слугама и народним издајцима». Под овом фирмом ухапшена је од комуниста Мика Оклобција из Папуче, одведена у «Главни штаб» у Могорић и од «Народног суда» осуђена на смрт и 5. 6. 1942 године убијена на очиглед њезина два сина Дане и Стеве које су присилно мобилисали, кад су им мајку ухапсили. Кад им је мајка Мика стрељана натерали су их да са осталим присутним комунистима играју коло и пјевају око њезиног леша, у знак весеља и «народне правде». Услед развоја догађаја које ћу доцније описати потребно је прије него сам заборавио да наведем још неколико крвника комуниста а то су: Купрешанин Илија зван Ићан и Илија Врачар зван Илија Сојин из Крушковца и Мића Дејановић — Тешинов из Дреновца, парохије Радуч. Овај последњи погинуо је у борби са Медачким четницима, када је погинуо и четник Милан Купрешанин из Папуче.

Пошто још нисам завршио листу усташког покоља у Медачкој парохији, ја ћу сада наставити са излагањем, које се је десило или прије прогона усташа из Метка, или после нашег повлачења из Метка под притиском комуниста. И ако су комунисти држали тобоже те крајеве усташе су повремено упадали у заселке Метка и несметано од комуниста наставили са убиствима, клањем и паљењем српских домова и породица.

Тако су на дан 25. 4. 1944 г. упали у Метак и, између осталих, запалили куће Дане Јурошевића и сестара Кате и Милке Михаић све троје бацили живе у ватру куће где су сагорели. Ово троје носе ред. број 60—62. Р. бр. 63 Покрајац Милан убијен у Дупчану — Рибнику, 64 Трбојевић Јован, 65, Страхиња Ђуро, 66. Драганић Владе, 67. Травица Никола, 68. Травица Петар, 69. Маодуш Ђуро из Метка и Ђелић Петар из Радуча. Сви ови од ред. броја 64 до 69. сачекани су у засједи од усташа и из пушкомитраљеза покошени, када су се враћали из извиђања из Метка као патрола у селу Ричицама између Ловинца и Грачаца. Они су побијени и бачени у једну бездањачу, а када су наше националне јединице из Грачаца отишле у потрагу убијене браће биле су од усташа нападнуте јаком унакрсном ватром, да су се морале повући у Грачац. Нашли смо том приликом усташко митраљеско гнијездо и празне чауре одакле су ова наша браћа побијена. Ово се је десило у току месеца новембра 1944 године. Ред. бр. 70 Љуштина Јека убијена у њезиној кући 25. 5. 1944. 71. Љубојевић Дане Стеван, 72. Узелац Раде, 73. Оклобција Вујо из Папуче са четворо његове нејаке дјече. 78. Купрешанин Ј. Миле из Папуче. Истог дана 25. 2. 1945 усташе у Метку побили су 79. Љуштина Сибоб, Јеку, 80. Маодуш Петра Катку, 81. Блитва Дану, 82. Блитва Милана, 83.

У овом броју нашег листа доносимо вести са конгреса нашег Покрета у Аустралији, слике нашег тамошњег Дома и вести о градњи тог најлепшег и највећег српског националног и културног центра у Аустралији. Да би чланови нашег Покрета, читаоци нашег листа и остали родољубиви Срби знали, бар приближно, како све Дом изгледа по свом пространству и распореду просторија, преносимо вести о томе које је објавио г. М. Милутиновић у листу «НОВОСТИ» који на нашем језику излази у Аустралији. Овај допис објављен је у поменутом листу 5 јануара 1983. Ево шта је ту казано:

СРПСКИ ЦЕНТАР

Гризла би ме савест када бих пропустио а да се јавно не захвалим, како Управи, тако и члановима српског центра на топлој пријему 27. децембра, када је спортски клуб «Авала» приредио пикник на земљишту српског центра.

Блитву Мику 75 г. стару, 84. Марунић Дмитра, 78 г. старог, 85. Марунић Дмитрову Ану, 86. Поповић Марију, 87. Поповић Раду из Клокоча кћерку и зета поч. Дмитра Марунића, 88. Марунић Душанку Дмитрову, 89. Узелац Стеву обућара, 90. Узелац Милку Денину 72 г. стару, 91. Јеловац Данину, 92. Јеловац Дане Данићин. Све ове жртве побијене су од усташа 25. 2. 1945, а на који начин писцу нису детаљи познати, јер се је овај масовни злочин догодио кад су комунисти тамо «владали», што је још један доказ више директне сарадње усташа и комуниста. Ред. број 93. и 94. браћа Ђатовић Трговици из Ловинца након мучења убијени у Радучу под Гајића Градином у току маја месеца 1941 г. 95. Загорац Томо 2. 8. 1941. Мучен од усташа у Метку. Убијен у Дупчану у Рибнику, 96. Вулић Никола Јојанов, погинуо у борби против усташа септембра месеца 1943 г. Сахрањен у Кукуљцу. 97. Црнокрак Дмитра Маша 73 г. стара мајка Николе Црнокрака српског борца којег сам задњи пут срео у Стоке оф Трент у Енглеској негде 1951 или 2 године. 98. Црнокрак Николина Сава, 99. Црнокрак Николин Јован стар 8 година и 100. Црнокрак Николина Маша 6 година стара, и 101. Милеуснић Радин Мишо 7 година стар. Цела породица Николе Црнокрака осим њега и најстаријег му сина потпуно је уништена а кућа запаљена. Њихови лешеве спаљени су у ватри куће. Са овим излагањем сматрам да сам у главном обухватио све жртве пале од усташа од 1941 до 1945 године у Медачкој Парохији.

ВРЕБАЧКА ПАРОХИЈА

За Вребачку Парохију не достаје ми довољно података и имена српских жртава у тој Парохији. У главном потпадала је под контролу комуниста и врло мали број дошао је у састав Медачког четничког одреда од којих би могао податке прикупити. Износим оно колико знадем. Број 1. Наранчић Владе трговац, 2. Поповић Пеко, 3. Наранчић Ђуро, 4. Наранчић Стево, 5. Грубић Јово, 6. Грубић Марко, 7. Мандарић Стево, 8. Мандарић Јанко, 9. Богдановић Божо, 10. Богдановић Дане, 11. Бобић Никола, 12. Милекић Јоја, 13. Томаш Душан, 14. Новковић Јово, 15. Новковић Милан, 16. Новковић Мићо, 17. Новковић Мане, 18. Новковић Никола. Жртва под бројем 1 бачен жив у бездан на Јадовном. Жртве од ред. броја 2 до закључно р. бр. 18. Одведени 15. 7. 1941 из кућа ноћу, мучени у Медачкој Плантажи (шуми) побијени и затим у заједничку рупу затрпани. Приликом откопавања и индификације лешева, установљени су на лешевима трагови мучења као пребијене ноге и руке, ископане очи и одрезани нос, уши и сполна уда. У овој категорији спада и Граовац Никола, под ред. бројем 19. Ред. број 20. Новковић Душан, 21. Новковић Бика, 22. Ђурчић Милица, 23. Новковић Нове, 24. Томаш Дмитар, 25. Зороја Никола, 26. Ђурчић Марко, 27. Ђурчић Милан, 28. Новковић Мара. Жртве од ред. броја 20. до 28. побијене дана 25. 4. 1944. године и њихове куће пропаљене. Истога дана убијено је у Врепцу још 60 Срба чија ми имена нису позната. Ред. број 29. Његован Марко убијен у Рибнику 15. 7. 1941 од мештана. 30. Тајсављевић Пејо убијен 15. 7. 1941 након мучења у Медачкој Плантажи. Са овом парохијом ми смо слабо додир имали, јер је била у главном под контролом комуниста.

(Наставак у идућем броју)

ДОМ НАШЕГ ПОКРЕТА У АУСТРАЛИЈИ

Бићу скроман, и без претеривања, ову зграду ја бих назвао «српска тврђава» јер је иста саграђена од бетона, гвожђа и цигле где се само подиум од бине види да је од дрвета, и само атомска бомба могла би му нашкодити и ништа друго.

Један из управе удружења, пренео ме је кроз огромне просторије које могу примити преко четири хиљаде гостију.

У приземљу је огромна велика сала за приредбе и забаве са великом бином, са чије су стране саграђене, са једне свлачионица, купатило и остале потребне просторије за мушкарце, са друге стране бине исто тако свлачионица за жене док је друга сала величине сале за игру за одржавање седница, скупштина итд.

Огромна модерно уређена кухиња, поред које је постављен

простор за лифт на другом спрату, где је предвиђено за клуб, где ће бити смештен бар, билијар, тениски сто, столови за шахисте и играње карата.

Улаз фантастично лепог стила, на чијем се крову виђу — лепршају две заставе — једна српска а друга аустралијанска.

Други спрат који је ограђен дивним терасима, са којих се могу посматрати утакмице разних спортских дисциплина, као тениса, спортско игралиште српског спортског клуба «Авала» за чије игралиште је обећао да изгради трибине један од наших спонсора, наш популарни архитекта г. Драган Тошић, који је иначе један од наших спонзора не само у спорту, већ и у свим другим културно-уметничким гранама, верско културног карактера.

Далеко би ме одвело, а у ствари и не располажем са толико података да детаљно и појединачно опишем сваки унутрашњи простор и за коју сврху је намењен. Но, у разговору са чланом Управе удружења, г. Савканом Дубајићем, сазнао сам да је до сада утрошено стотине и стотине доброволних радних часова на изградњу, а који прелазе суму од преко тридесет хиљада долара. Изградња је до сада изнела преко пола милиона долара.

Верујем да једино архитект овог објекта г. Травица би могао да нам да тачне податке колико је тона цемента, гвожђа, цигле и осталог материјала до сада утрошено.

Иако је зграда под кровом и спремна за употребу, по речима г. Душана Росвца, за завршетак и намештај, као и изградњу дома старца и спортског терена, потребно је сигурно још пола милиона долара, ако не и више.

Творци, иницијатори ове идеје, као и остале српске културно уметничке организације и појединци, добронамерни Срби, са њиховом чврстом одлуком, и ово дело ће бити окончано. Неоспорно је да су све остале српске културно-уметничке организације широм Аустралије потребне и веома корисне. Али, ово је српски центар без филијала и нама који смо до сада ово индულентно посматрали, не преостаје друго но да се топло захвалимо творцима овог дома, јер увек је неко морао бити жртва за добробит свих нас Срба. Преостаје нам да им се захвалимо, јер су врата овог дома отворена за сваког Србина који се Србином осећа и српски мисли.

У овом дому се види да је српска омладина, без обзира којој другој групи припадала, јединствена и сложна.

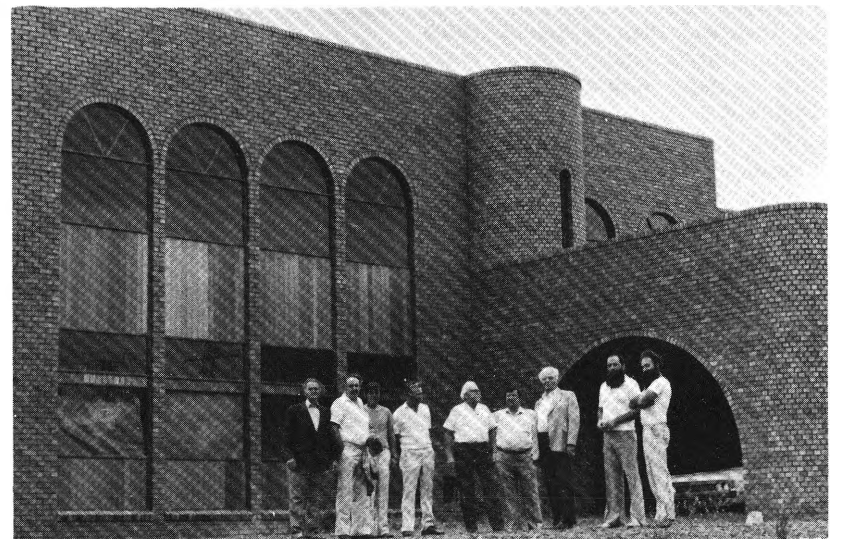
М. Милутиновић

ПРИЛОЗИ ЗА МАНАСТИР И БОГОСЛОВИЈУ У КРКИ — ДАЛМАЦИЈА

Стеван Трифуновић 50 фунти, по 10 фунти дали су: Бранко Мијаковић, Љубица Трифуновић и Ђуро Тркуља. По 5 фунти дали су: Никола Тркуља, Илија Грубнић, Славко Илић, Петар Трифуновић, Тоде Трифуновић, Јово Бабовић, Марко Бачковић, Милан Трифуновић, Спасе Сулар, Јово Дубаић, Милан Балаћ, Раде Балаћ и Лазо Церани.

Ђуро Илић 3 фунте, а 2 фунте дали су Доброслав Величковић и Тадија Радивојевић. По 1 фунту дали су: Милош Докић, Јелка Докић, Рајко Докић, Софија Докић, Душан Илић, Ђуро Урукало, Раде Опачић, Никола Трифуновић, Љубица Зобеница, Смиља Петровић, Милка Гаћеша, Сњежана Садлер и Љубан Илић.

Стеван Трифуновић
Дарби

На овој се слици види лево крило главног улаза у Дом нашег Покрета у Бониригу код Сиднеја у Аустралији. У висини другог спрата Дома, изнад главног улаза, види се и Кула која се ту уздиже као Кула Јанковић Стојана у српским Равним Котарима у Далмацији. И то је хтео да оживи млади архитекта Вељко Травица који је правио пројект Дома, а који се родио недалеко од Куле Јанковић Стојана и који зна опеване борбе тог нашег легендарног јунака из народних песама. За време посете Аустралији, Војвода Момчило сликао се код улаза у Дом са тамошњим првацима нашег Покрета

НАШИ ПАЛИ ВИТЕЗОВИ

† ВУКАШИН С. АНДРИЋ
1908 — 1982

После дуге, храбре и тешке борбе доброг и истинског хришћанина Вукашина С. Андрића, са страшном и немилостиво болести, Вукашин је по вољи Божјој изгубио ту борбу и за навек склопио своје уморне очи у суботу на дан 20 новембра 1982 године у 0.30 часа и преселио се у вечност у присуству свог вољеног синовца Петра Андрића и Петрове супруге Мирјане.

Покојни Вукашин родио се 17 марта 1908 године у великој породици Андрића од оца Саве и мајке Госпаве у лепом селу Пијесци, код Мостара, Херцеговина, где су се од вајкада рађали витезови, свети, песници и мученици и где су Срби тога краја били увек присиљени, да са оружјем у руци бране своје голе животне и веру прадедовску од турског коца и аустријског конопаца.

Судбина је Вукашину доделила, да он још у свом детињству осети тешку и мучну борбу за опстанак голог живота, јер је у својој шестој години остао без мајке, а у добу од дванаест година помагао је свога оца и старијег брата у пољопривредним радовима берући, нижући и разлистављајући дуван.

По отслужењу кадровског рока ступио је у жандармерију у којој су му живот много загорчавали наредник Поткоњак, поручник Илић и мајор Фрањо Кнежевић, али је Вукашин и њихову силу и бахатост јуначки издржао.

Најлепше дане Вукашинове младости прекинуо му је страшни Други светски рат, који му је наметнуо тешку и мучну борбу за опстанак свог живота, као и живота његовог оца, брата, снахе и њене дедице, те његовог села Пијесци и вољеног српског народа, јер су усташе на Видовдан 1941 ухапсиле Вукашину и брата му Данила, те рођаке Митра, Гојка, Мирка, Видоја и Васу синове Војиславове, као и Илију Стојанова и Васу Јовина, па све њих отерале у затвор у Домановиће.

Сем ових девет Андрића, усташе су ухапсиле тада 35 Срба из села Пијесци, па све њих отерале на Буну недалеко од Мостара, те их на обали реке Неретве пострелале и њихова тела бациле у набујалу реку Неретву.

Командант усташког логора на Домановићу био је злогласни Стојан Рагуж, који је помоћу својих усташа, затвореним Србима вадио очи, секао нос, уши и језик, пребијао их батинама, па их полумртве товарио на камиону и одвозио их на брежуљак »Граховиште« и ту их бацао у дубоку јаму зв. »Голубњача«.

У ту јаму Стојан Рагуж и његове усташе бациле су пре 5.000 Срба из села Пијесци, Локве, Речнице, Прењ и Опличићи.

Вукашина и његове рођаке Рагуж је затворио у једну малу зграду, која је била толико тесна, да су се они једва кретали у истој. У друга оделења међу затворене Србе усташе су нарочито по ноћи залазиле, па у тим оделењима Србе батинама

лостављале, тако да се чуо јак тремлањених жртава, па је тако тар недеља после Видовдана 1941 у ово мало оделење дошао јано у јутро један усташа наоружан пушкомитраљезом те отшкринуо врата на том малом затвору у коме се је налазио Вукашин са осам својих рођака и рекао им свима »свиње српске сутра одлазим на руски фронт, на коме ћу из мог митраљеза решетати руске груди, као што ћу изрешетати и све вас сада«. Ваша гробница је јама »Голубњача« на Граховишту. Он је тада наслонио свој пушкомитраљез на праг овога затвора и уперио његову цев на Вукашину и остале затворенике у намери, да их рафалом из тог пушко-митраљеза све покоси и док је овај усташа заузимао лежећи став иза свог пушко-митраљеза, Вукашин, који је био најближи до тих отшкринутих (на пола отворених врата), гурнуо је свом снагом у врата, која су својим ударом померила усташки пушкомитраљез потпуно у страну, тако да је рафал из овог пушко-митраљеза срчен у хошак тог малог затвора, без да је погодио иједног затвореника. Вукашин и сви његови рођаци искористили су ту прилику, па муњевитом брзином појурили из овог затвора према излазу, прескачући поменутог усташу и његов пушко-митраљез. Благодарехи томе сви су се они спасили од сигурне смрти. Бежећи са овог стрелишта Вукашинов рођак Митар ударио је својом руком у камен и сломио исту, али му је она дошние прерасла и он је оздравио.

После овога бегства и спаса од сигурне смрти, Вукашин је организовао устанак на усташе у Домановићу. Том устанку придружили су се људи села Пребиловићи, Опличићи, Речине, Прењ, Домановићи, Локве и Пијесци и протерали усташе из Домановића и донели слободу многим Србима среза столачког и на тај начин спасили на хиљаде Срба Доње Херцеговине. У тој борби Вукашин је учествовао као организатор устанка против крволочних усташа и као командант батаљона у столачкој Бригади, на чијем челу је тада био капетан Илић. Та борба развила је у Вукашину особине неустрашивог јунака, хероја и витеза. Вукашин је својом борбом заштитио и од усташке каме спасио на хиљаде Срба кршине Херцеговине и док су се Срби тих крајева надали, да је протеривањем усташа престала опасност по живот нашега народа, појавили су се »титовци«, које су предводили Миро Попара, Владо Шегрт, Хамовић из Стоца и Шотра са Ривина, који су уз помоћ својих сатрапа почели преко брда »Зечак« нападати четнике, па је због тога капетан Илић ставио Вукашину Андрићу изванредан број четника на расположење, с тим, да Вукашин уз њихову сарадњу брани положај »Зечак« и да на истоме организује релјејне станице и да преко њих лотура столачкој бригади храну, оружје, муницију и да сачува положај »Зечак« да он не падне у непријатељске руке.

Брдо »Зечак« је важна стратеска тачка и он доминира свима Дабарским селима, па су га због тога »титовци« желели имати у својим рукама под сваку цену, али га нису никада могли освојити, док га је Вукашин са својим људством бранио. Ти народни непријатељи покушавали су ликвидирати Вукашину на све могуће начине, па кад у томе нису могли успети, они су јануара месеца 1943 у Берковићу поставили заседу куда је Вукашин наишао и из те заседе на њега осули митраљеску ватру,

али је Вукашин благовремено узео заклон иза једног огромног стабла и одатле на »титовце« почео бацати ручне бомбе и у исто време командовати групи четника »напред« и ако је тада са Вукашином био само један његов пратиоц. »Титовци« су тада ту заседу напустили и побегли главом без обзира, а Вукашин и његов пратилац су се спасили.

Петнаестог маја 1943, једно велико оделење немачке војске напало је на брдо »Зечак«, освојило га и после краће али жестоке борбе заробио Вукашину и изванредан број његових бораца, али је Вукашин ипак успео, да обавести команданта столачке четничке бригаде о надирању Немача, па је благодарехи томе командант те четничке јединице отпустио у Дабарска брда и спасио људство бригаде од погибије и заробљавања. Вукашина и његове борце Немци су одвели у заробљенички логор у Солун у Грчку.

Да би трагедија за ове заробљене Србе, а нарочито за Вукашину била што већа, Немци су тада заробили и неколико »титоваца«, па су их стрпали у исти заробљенички логор са Србима националистима. Ти »титовци« су се одмах по доласку у тај заробљенички логор почели увлачити под реп команданту заробљеничког логора у коме је врло важну улогу играо један подофицир, пореклом Словак. Преко тог Словака, наши »титовци« загорчали су својим тужбама живот многим четницима, а нарочито Вукашину Андрићу, јер су га они знали са терена као Дражиног непоколебљивог борца и пошто га они нису могли убити на терену, желели су му прекинути живот помоћу Немача у заробљеничком логору. Наговорали су тог Словака, да он Вукашину кињи и мучи, па је тај Словак често пута из своје футроле вадио свој службени пиштољ и цев истог стављао Вукашину у уста, претећи му да ће га као пса убити. Многи наши заробљеници који су видели својим очима кака овај Словак мучи психички Вукашину Андрића дивили су се Вукашину, како је ту тортуру издржао и од страха није душевно пореметио.

Тридесет првог октобра 1944 Енглеске трупе су ослободиле Солун као и заробљене Србе из тог логора и пребациле их у Италију у Логор Еболи, а затим у Лами камп, па је Вукашин одатле емигрирао 1951 у Америку у град Геру.

Међу првим Србима из Гере, Вукашин је тражио да му жена пређе из Југославије у Америку, али јој »титовци« никада нису хтели дати пасош, па је благодарехи тој тиранији тих нељуди, Вукашин све до конца свог живота живео усамљен без свог брачног друга.

Вукашин је добро знао вредност вере и људске слободе и желео је да се православна вера чува и ојача и да се она ојачана преда у наслеђе наших млађим генерацијама.

Покојни Вукашин био је врло побожан човек, велики хришћанин и Православац. Цркву је похађао кад год је могао и ако је она била доста далеко од његовог стана, а пред саму своју смрт причестио се и исповедио, те сутра дан по примитку причести Вукашин је у присуству свог синовца Петра и Петрове жене Мирјане, мирно и спокојно предао своју нападану душу Творцу небеском.

Опело над покојником извршио је месни парох протојереј Георгије (Ђорђе) Лазић, којег је у додавању кадионице и палењу тамјана врло вешто послуживао брат Никола

Самарија. Том приликом прота Лазић се опростио са пок. Вукашином врло лепим и дирљивим речима, тако да је свака особа, која је том опелу присуствовала плакала од узбуђења, а затим је прота отпратио пок. Вукашину све до манастира Св. Саве у Либертивилу, где су у том гробљу спуштени посмртни остаци Вукашинови.

На овом гробљу, над одром пок. Вукашина опростио се у име родбине и у своје лично као и у име многобројних пријатеља и заробљеника из Солуна његов брат Саво, који је оживео успомену на свог пок. брата Вукашину.

Исто тако се на овом гробљу над одром пок. Вукашина опростио у име чланства ЦШО Св. Илије председник те општине, брат Живан Пековић, којој цркви је Вукашин припадао.

Из кола у којима се возе посмртни остаци наших покојника, Вукашинове земне остатке до црквеног олтару носили су Вукашинови синовици Радислав и Петар Андрић, те Никола Новаковић, Глигор Дамјановић, Грујо Станишић и Слободан Глигић.

По завршеној сахрани Вукашинових посмртних остатака, приредило је Коло Српских Сестара при цркви Св. Илије у Гери дању за покој Вукашинове душе, на чему је том колу много захвална сва Вукашинова родбина.

Одбор четника Покрета »Равне Горе« из Гере (Индиана) учинило је врло племенит гест, јер је својом заставом прекрио ковчег посмртних остатака Вукашина Андрића у знак поштовања према њему и његовој несебичној борби за спас српског народа, на чему је том Одбору Вукашинов брат Саво и остала Вукашинова родбина до неба захвална.

У знак поштовања и сећања на Вукашину и његову несебичну борбу за заштиту Српства, Вукашинови пријатељи приложили су цркви Св. Илије у Гери — Индиана за покој његове душе више од 500 долара, у Вукашинови пријатељи из Виндзора, Веселин Доброта, Милинко Пишталко и супруга му Јованка, те Ђука Рајковић удова пок. Јована, као и Вукашинов кум Петар Кричкић и његова породица приложили су цркви »Грачаница« у Виндзору лепу суму новца, на чему свима њима Вукашинов брат Саво од срца благодари.

Пок. Вукашин оставио је иза себе у старом крају да вечно тугују за њим своју супругу Јованку, те синовца Новицу и синовицу Милену и њихове породице, а у Канади је оставио брата Саву, снаху Зорку, синовца Радислава и његову породицу и у Америци синовца Петра и његову породицу.

Посмртни остаци пок. Вукашина предати су матери земљи на гробљу код манастира Св. Саве у Либертивилу, а његова добра дела и оданост вери и српском народу живеће вечно међу Србима и свих људи који су га познавали.

Нека је слава и хвала Вукашину Андрићу и нека му је лака црна земља и трајан помен међу нама.

Саво Андрић

УПОКОЈ ГОСПОДЕ!

Објавили смо раније о прераној смрти српског генијалног омладинца Луке Трифуновића из Аделаида у Аустралији. Нисмо имали његове слике да објавимо па то сада чинимо. Рођен је 18 марта 1955, од оца Даке, првоборца са Динаре и мајке Ане. Кроз сву школу па и на Универзитету,

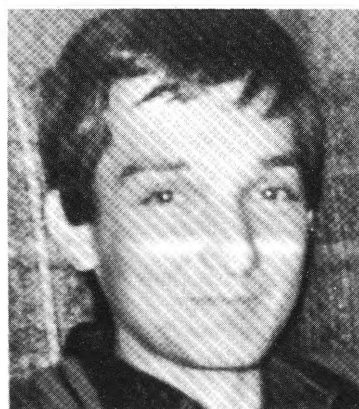

† МИЛАН ВУЛИНОВИЋ, рођен у Далмацији 19 децембра 1920 у селу Братишковицима, од добрих и честитих родитеља, умро у Гери у Америци 26 јула 1982. Као младић отишао је на рад у Београд и ту га је затекао и други светски рат. Тамо је био у саставу српских националних снага под контролом ђенерала Милана Недића у борби против комуниста и окупатора. Крајем 1944 доспео је у Словенију и ту се сусрео са својим ужим земљацима, српским четничким борцима са ТРОМЕЂЕ Босне, Лике и Далмације и са њима остао до краја рата. Потом се нашао у емиграцији, био по логорима избегличким у Италији и Немачкој, а онда се доселио у Америку, запослио, скупио и засновао красну српску породицу са добром и вредном супругом Драгињом. Био је ревностан члан црквене општине, нашег Покрета, дрештва СНСавеза и изнад свега уживао леп углед и поштовање међу свима који су га познавали. Дobar карактер, ведар и вазда расположен, пун шале и духовитости, био је свима драг. Сваком је желео да учини услугу и био је радостан кад би то радио. На имању нашег Покрета, у Шервилу код Чикага, у нашој »четничкој колиби« пекао је јајце за све нас и имовину Покрета чувао више него своју лично.

Покосила га је немила бољка рака коју је стрпљиво носио све до издисаја. Сви смо осетили његов губитак, сви га искрено ожалили и достојно испратили у вечан живот. Све је то он многоструко и заслужио.

Његовој ожалашћеној супрузи Драгињи и деци изјављујемо наше братско саучење, а њему желимо вечан покој у царству Божијем.

Слава му и хвала!

Пок. Лука Трифуновић

истицао се као генијалан младић и један од најбољих ђака. Имао је и новчану награду за студије. Професори, ђаци и сви познаници много су га волели и ценили. Пред њим је стајао пут великог успеха у науци и животу. Али је све то 11 јула 1982 пресекао немила бољка рака, којој није било лека. Ту је бољку јуначки подносио па и родитеље храбрио у њиховој жалости и тузи, а знао је од чега болује и да ће брзо да се пресели у вечни живот.

Наш је Војвода Момчило бравно у Аустралији и 18 марта 1983 са оцем упокојеног Луке отишао да обиђе гроб његовог сина и остале гробове млађе браће и старијих саборца. Поред Лукиног гроба Војвода је (Наставак на 8. страни)

НА НИЗБРДИЦИ

КАКО СУ СЕ САМИ НАСЛИКАЛИ

Озбиљна ситуација на Косову није по својим директним и индиректним последицама једина која би могла довести у опасност југословенску државу. Задњих дана поставио се још један проблем који прети да у темељу уздрма целу заједницу. У питању су такорећи нерешљиве финансиске тешкоће као последица галопирајуће инфлације, сталног девизног дефицита и огромних дугова иностранству.

Како је наступила таква инфлација и с њом незадрживо скакање цена и убрзано опадање вредности новца? Одговор на ово питање не треба овог пута тражити од демократске опозиције и емиграције, јер непоштедна критика долази директно из самих врхова комунистичког режима. »Претаканем краткорочних обртних средстава у дугорочне инвестиције« једноставно одговара Милка Планинић, садашњи председник СИВећа. Трошило се оно што није било остварено. Тако се радило најмање 10 година уназад, а сад ће бити потребно најмање 10 година унапред да се из тог изађек.

Други кључни узрок свих садашњих невоља и највећа грешка у економској политици Југославије, признаје Милка, то је што смо разним мерама штитили на тај начин створену индустрију. Због тога се данас искоришћава свега 60 одсто створеног капацитета. Читава постројења и погони стоје услед недостатка резервних делова, те увезене сировине и опрема трули по двориштима фабрика!

Резултат такве безглаве и криминалне економске политике било је све веће задуживање у иностранству и све брже погоршање спољне ликвидности по основу приспелих отплата. Укупни дугови Југославије достигли су крајем 1981 године астрономску цифру од 20 милијарди долара. Неки Бердал Иштван, секретар за привредне послове, кука што 50 одсто девизног прилива иде на отплату страних кредита па је остатак недовољан за нормалну трговачку размену са иностранством. Не помажу ни оних 5 милијарди долара што шаљу »радници на привременом раду у иностранству«, јер само на камате за спољне дугове одлази више од 2 милијарде годишње.

Програм предвиђен за решење финансиских тешкоћа и стабилизацију није могао бити остварен. Зашто? Јер није дошло до споразума о новом финансиском кредиту у иностранству, поводом чега лист »Политика« констатује да је поверење пољуљано и да су прошла времена лакомисленог задуживања. Уследиле су тешке компликације тим пре што је од петролејске кризе већи део девизних резерви морао бити уложен за плаћање нафте. У привреди је свуда права јагма за стране девизе и општи сукоби између република у вези предлога за измену досадашње девизне организације. Тим поводом цетињски лист »Обод« вели да је важећи закон о девизном пословању неодржив те предлаже нека се амерички долар призна као основно средство плаћања, док су Словенац и Хрватска одлучно против промена.

Дотле је дакле довела расипничка и мегаломанска политика »великог« маршала и комунистичке партије, а да за то ником ни длака са главе није отпала. Познати гласноговорник режима Марковић чак одбацује сваку примедбу: »добро смо урадили што смо се задуживали! Са своје стране председник републике Србије генерал Никола Љубичић изјављује да »ничему не води истраживати данас до кога је кривац? После овакве тврдње »Политика« резигнирано пише:

»Људи на истакнутим положајима не трпе последице промашених програма, на врху се увек виђају иста лица«.

Као што је побуна Арнаута изазвала неповољне реакције јавног мњења, нарочито у српском народу, и довела до оптужби и обрачуна у Партији, тако су исто финансиска и девизна криза и свађа између република имале за неочекивану последицу отварање расправе о уставном положају република и покрајина. Самосталност република погрешно је схваћена, тврди др. Драгомир Драшковић, и претвара се у »апсолутизацију самосталности«. Истакнути македонски руководилац Киро Глигоров такође сматра да аутархија почива на застарелој државно-својинској свести и логици. На тој се основи заокружују општине, покрајине и републике, што је затворило јединствено југословенско тржиште. Слично закључује и др. А. Пирнат: светски процес креће у правцу интеграције привредних токова, док они у нашем јединственом привредном тржишту све ређе превазилазе општински и републички сепаратизам. По свему изгледа да више напора улажемо за сузбијање аутархичности у светском привредном систему, него у нашем сопственом југословенском привредном простору! Најзад, Милан Даљевић констатује без увиђања да је процес дезинтеграције у привреди резултат парцелизације свести и интереса на штету целине.

За закључак нека послужи директна оптужба Јоже Смоле: »криза у нашој социјалистичкој земљи последица је система у коме се влада у име радничке класе, без учешћа радничке класе, у име радног народа, без учешћа радног народа«. Чему се придружује Александар Грлићков: »питање је како управљање у име радничке класе заменити управљањем радничке класе?«

У тражењу правих узрока тешке политичке и привредне кризе режима и земље на дневни ред је дошла и дотле табу тема тј. социјалистичког самоуправљања. Више од пароле о братству и јединству, самоуправљање је дотле било предмет правога идеолопоклонства и захвалности вољеном маршалу за тај систем којим је усређио народе и народности Југославије!

Тако су се на XX конгресу Партије чуле и прве критике из редова самих комуниста. »Доходак није постао главна основа друштвених односа, погонска снага је у основи још увек профит« — јадикuje Крајгер. »Нема тачних података, додаје Раиф Диздаревић, којим делом дохотка радник стварно одлучује, јер се доходак отуђује од радника«. Критици се придружује и Марја Тодоровић. Она каже: »у име радника одлучујемо о његовим условима рада и дужини радног дана, уместо да у систему самоуправљања он сам одлучује! А Милан Потре констатује да »радници у удруженом раду практично врло мало одлучују о усмеравању средстава за проширену репродукцију«. Што значи, запажа Звонко Логар, да се »под плаштом самоуправних фраза уместо радничког интереса намеће државно-национално«. Један се пак званични коментатор не устручава рећи да у социјалистичком самоуправљању постоји велика разлика између нормативног и стварног; пошло се од претпостављене стварности, али по свести и понашању нисмо дорасли таквом задатку.

У току дискусије појавила су се два схватања: једно умерено, по коме самоуправљање треба да чека док се не среди привредна ситуација, и друго, да је самоуправљање криво за

све тешкоће! У јавности, пак, постепено се учвршћује уверење да је самоуправљање највећи историјски промашај режима.

Сад је дакле разумљиво што су се присталице идеје самоуправљања међу европским социјалистима знатно охладиле после оваквих резултата југословенског експеримента. Питање је какав ће сад став заузети она група јавних радника у емиграцији која се пре нешто времена изјаснила за самоуправљање?

✱

Комунисти широм света базирају своју политичку акцију на теоријама Карла Маркса, за чију реализацију увлаче народне масе у класну борбу и силом намећу власт партије под фирмом диктатуре пролетаријата. Укидањем приватне својине доводе у економску зависност све и свакога, а путем полиције лишавају грађане политичких слобода и основних људских права. Све ради остварења идеалног комунистичког друштва које ће свима обезбедити бољи живот.

Међутим, ако је у почетку све то изгледало као примамљив идеал, данас, шездесет година после организације прве комунистичке власти у Русији, четрдесет година после инсталације комунистичких режима у државама Источног блока, у Југославији и у далекој Кини, на Куби у Албанији и Вијетнаму, данас више не може бити места двоумљењу. Право лице комунистичког режима свуда је исто. Терор над народним масама и економски пораз са свим последицама за преварене и разочаране радничке масе.

Ни несврстана Југославија није избегла такву судбину. Нису само догађаји на Косову довели до краха толико слављене политике братства и јединства. Економиста Бранко Хорват, после једне исцрпне анкете, запажа да младима најтеже пада промена републике. Радије се иде у бели свет него у »неку другу републику«.

Хорват срамежљиво констатује да је то »забрињавајући податак о створеним односима и удаљавање од стварног јединства«. Није могао јавно рећи да је у питању неуспех једне нералне политике јер, ако је противно народном осећању, братство се никаквим указом не може декретовати.

Али, ако је реч о братству, у које нико сем пропаганде није веровао, јер је стварност била супротна, много је озбиљнија ствар кад се ради о систему социјалистичког самоуправљања који је био визиткарта Титовог режима за иностранство. Пошто је по закону о удруженом раду радник наводно располагао дохотком и самим тим, по речима Тита, управљао целокупним друштвом, шта је од тог права остало радницима кад је по истом закону политичко тело овлашћено да смени раднички савет, да суспендује од радника изабране руководиоце и растури основну организацију. Шта од делегатског система остаје радницима кад по Уставу смернице политике одређује Савез комуниста, критеријум за кадрове и делегате Савез социјалиста, изборну листу формира и изборни поступак спроводи режимски Синдикат — радницима једино остаје досадно изјашњавање без вредности, и то после радног времена. Предузећа су стварно потпуно у рукама партијских мануера који се безскрупулозно богате на рачун народног зноја. Економски криминал цвета а радници на зборовима синдиката траже да се објаве имена 7—8000 милијардера Југославије, питајући се истовремено како је у социјалистичкој земљи могуће радом стећи таква богатства. Одговор је једноставан — експлоатацијом радничке класе.

М. РИСТИЋ

ЕПАРХИСКИ ДАН У КАНАДИ

У НЕДЕЉУ 29. МАЈА 1983. ГОДИНЕ НА ИМАЊУ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ »СВ. САВА« У ЛОНДОНУ, ОНТ.

СРПСКИ ПРАВОСЛАВНИ ЕПИСКОП ИСТОЧНОАМЕРИЧКИ И КАНАДСКИ

11. марта, 1983. године

Едворт

УПРАВАМА СРПСКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ПАРОХИЈА И ЦРКВЕНО—ШКОЛСКИХ ОПШТИНА ПРИ СРПСКИМ ПРАВОСЛАВНИМ ХРАМОВИМА У ОНТАРИЈУ АРХИЈЕРЕЈСКО НАМЕСНИШТВО КАНАДСКО

Као што Вам је познато, ове године Епархијски Дан за наше парохije и црквене општине у канадским градовима од Виндзора до Торонта ће се прославити у Лондону, у недељу, 29. маја, 1983. године.

Да бисмо осигурали успех овога скупа, а истовремено изашли малој колонији у Лондону у сусрет и одали признање за њихов труд око велике припреме да вас све што лепше дочекају, овим се обраћамо свима свештеницима и црквеним општинским управама за вашу сарадњу и помоћ да овај Епархијски дан буде највећи који се икада одржао у Канади.

У том смислу, одређујемо да сви свештеници (из Виндзора, Хамилтона, Оквил-Мисисага (Киченер), Нијагара Фалс, Торонта и Лондона — саслужују са Нама у светој Архиепископској Литургији, а вернике са хорovima и децом позивате да узимају активног учешћа у овом значајном скупу, и молитви.

Ако желимо да нешто конкретно постигнемо и да ударимо солидне темеље будуће канадске Епархије, потребно је да покажемо и делима да смо у стању да окупимо наше српске православне вернике за општу ствар.

Очекујемо вашу помоћ и сарадњу, шаљемо свима очински поздрав и поруку да користите време овог великог и часног поста да се ојачате духовно, и да што више верника прилазе светим тајнама.

СВЕ ВАС СРДАЧНО ПОЗИВАМО И СВИ НАМ ДОБРО ДОШЛИ!

ЈЕДНА СРПСКА СВАДБА

Са свадбе наших српских младенаца, Милорада Асановића и Славке Бјелић: на слици су младењаци са родитељима младожење, Драгом и Недељком с леве стране, а десно је брат Војвода Момчило, деверуша и Душан Бјелић. Снимак је узет на улазу у храм у Корбију, где су се младењаци венчали

Српски омладинац Милорад Асановић, венчао се 29 августа 1982 са девојком Српкињом, рођеном Бјелић. Венчање је обављено у храму у Корбију у Енглеској уз учешће великог броја народа. Обред венчања обавио је отац Вуковић и младењцима одржао лепу пастирску поуку. Кумови су били Петар Сировица и његов отац Владимир који је вршио и дужност старог свата. Деверови су били младожењинин брат Бошко и Крсте Асановић а деверуше Милена сестра младожење, Мирјана и Анђелка Крнета, и мали дечкић Никола Крнета који је имао посебну улогу. Младењци су рођени у Енглеској, завршили више школе и добили запослење код великих предузећа. Милорад је син Драге и Недеље Асановић из познатих родољубивих српских породица у Далмацији, а Славка је исто тако из познате родољубиве породице из Стрмице у Далмацији. Обоје младењаца расна су наша српска деца: лепо васпитани, умна, скромна лепо узрасла, послушна и вредна. Такови неће никада у животу рђаво поћи.

Свадба им је била велика од преко двеста особа, пријатеља, родбине, познаника и поштоваоца младењачких родитеља добро познатих међу Србима у Енглеској. Младожењин отац Драго дуго је година Председник нашег Покрета у Енглеској. У свадбу је стигао и наш Војвода Момчило који је, поред родитеља младењачких, кумова и осталих, говорио о свадбеним обичајима код Срба, поздравео и даривао младење.

Било је и лепих поклона између младењаца, кумова, родбине и свих који су били у свадби. Одатле је послат прилог и за наш лист »Србију« у износу од 53 фунте. У ову су свадбу стигли из Југославије младожењин ујак Ђуро и две младине тетке. Младењачким родитељима честитамо, а младењцима желимо трајну љубав, дуг сретан живот и леп српски пород. Живели!

УПОКОЈ ГОСПОДЕ!

(Наставак са 7. стране)

са својом пратњом обишао и гробове друге браће саборца којих има сахрањених на два гроба у Аделаиде. Поред гроба рано угашеног живота младића Луке, Војвода је обишао и још један гроб српског омладинаца који је погинуо несрећним случајем у аутомобилском саобраћају, а био је красан младић и нада својих родитеља, Јурковића, угледних српских домаћина и правих људи. Њихов син Стеван сахрањен је на велико гробље у којем има већ много сахрањених Срба чије је гробове Војвода обишао. На надгробном споменику младог Јурковића, поред датума његовог рођења и смрти пише и ово: **КО ПРОЧИТА НЕКА ЗНА ДА САМ СРБИН БИО ЈА.**

Тужно и трагично. Нека је родбини свих умрлих и на поменица два гроба сахрањених наше братског саучешће, а посебно ожалостеним родитељима прерано упокојених српских омладинаца Луке и Стевана!

Вечан им покој у царству Божијем!